

REFERAT Beskæftigelses- og Socialudvalget 2018-2021 d. 28-04-2020

Mødedato Tirsdag d. 28. april 2020 kl. 08:30

Mødested Skype-møde

Indholdsfortegnelse

Opfølgning på investeringsprojekter på beskæftigelsesområdet pr. 31.12.2019.....	3
Godkendelse af flyttehjælp i Solbakken.....	11
Indberetning af magtanvendelser på voksenområdet 2019.....	14
Ansøgning til Novo Nordisk Fonden for "Støtte af projekter der søger at afbøde de sundhedsmæssig	18
Drøftelse af Realiseringsplanen for Vollsmose.....	21
Ny boligsocial helhedsplan i Vollsmose.....	26
Merforbrug på det specialiserede socialområde.....	32
Servicetjek af beskæftigelsesindsatsen.....	36
Status på arbejdet med effektiviseringer til budget 2021.....	41
Økonomiopfølgning pr. 1. april 2020.....	43
Monitorering af de almene boligområder på beskæftigelsesområdet.....	47
Nøgletal på beskæftigelsesområdet.....	50
Ansøgning til puljen "Akut støtte til børn på krisecenter under COVID-19".....	51
Status på håndtering af Beskæftigelses- og Socialforvaltningens drift under COVID-19.....	52
Aktuelle sager.....	53

Punkt 1: Opfølgning på investeringsprojekter på beskæftigelsesområdet pr. 31.12.2019

00.30.00-S00-38-19

Resume

Byrådet har besluttet at investere 84,5 mio. kr. i beskæftigelsesfremmende indsatser, der forventes at indbringe en samlet gevinst på 128,9 mio. kr. i perioden fra 2017 til 2020.

Investeringsprojekterne har ved udgangen af december 2019 realiseret en nettogevinst på 70,8 mio. kr. Måltallet for investeringsprojekternes samlede nettogevinst på 44,4 mio. kr. i 2020 er dermed indfriet før tid.

Byrådet har derudover vedtaget nye investeringsprojekter der starter op i 2020, og projekterne vil i løbet af året blive indarbejdet i opfølgningen på investeringsbarometret. Projekterne der bliver indarbejdet i opfølgningen er "Akademikerindsatsen", et nyt projekt vedrørende "Sygedagpenge: Tværfagligt team" samt to projekter målrettet henholdsvis job- og aktivitetsparate borgere på kontanthjælp i Vollsmose. Akademikerindsatsen er igangsat med budgetforliget til budget 2020, mens de øvrige indsatser er igangsat med initiativ fra Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

Landets jobcentre er midlertidig lukket grundet Coronavirus. Den midlertidige nedlukning af kommunens jobcenter kan forsinke opstarten af de nye projekter.

Derudover betyder nedlukningen, at der ikke bliver afholdt samtaler med borgerne i en periode. Den manglende mulighed for at afholde samtaler med borgerne vil påvirke hele den aktive beskæftigelsesfremmende indsats, herunder permanentgjorte som igangværende investeringsprojekter.

Effekt

Dette er en opfølgningssag og har dermed ikke direkte betydning for Odensemålene. Investeringsprojekterne skal bidrage til Odensemålet om, at flere odenseanere kommer i job og på vej til job. Det forventes, at investeringerne, der rammer bredt og dermed styrker indsatsen over for Beskæftigelses- og Socialforvaltningens målgrupper, samlet set medfører, at flere borgere i Odense kommer i job.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Opfølgningen på investeringsbarometret.
2. En tilbageførsel af uforbrugte midler vedrørende investeringsprojektet HR-funktion, herunder flyttes 2,3 mio. kr. i 2020 fra Beskæftigelses- og Socialudvalget til Reservationspuljerne under Økonomiudvalget.

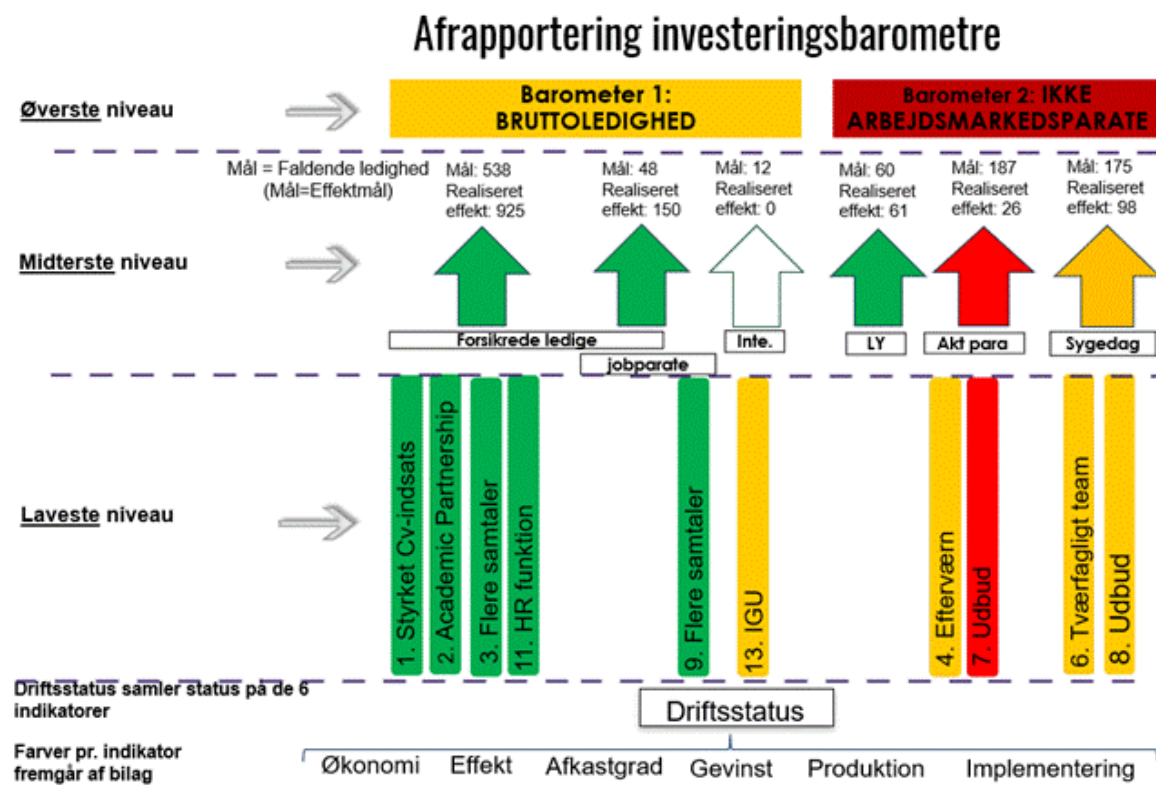
Beslutning

Beskæftigelses- og Socialudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Opfølgning på investeringsbarometret

Status på investeringsprojekterne præsenteres via nedenstående "investeringsbarometer". Barometret anvendes til at afrapportere på de enkelte projekter samt den samlede status for forvaltningens arbejde med investeringsprojekterne.

Ordforklaring - målgrupper på midterste niveau

Ikke arbejdsmarkedsparete (tidligere aktivitetsparate): viser udviklingen i antallet af borgere som ikke indgår i barometre Bruttoledighed, med undtagelse af førtidspensionister og fleksjobbere.

Jobparate: Jobparate kontanthjælpsmodtagere

Inte: Borgere på integrationsydelse

LY: Borgere på ledighedsydelse

Akt para: Aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere

Sygedag: Sygedagpengemodtagere

Øverste niveau: Bruttoledighed og ikke-arbejdsmarkedsparete borgere

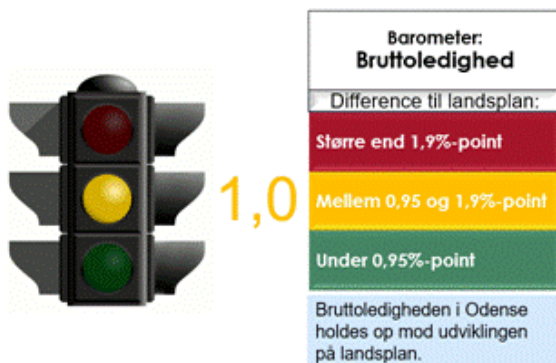
Udviklingen i bruttoledigheden og de ikke-arbejdsmarkedsparete borgere i Odense vurderes på det øverste niveau i forhold til udviklingen på landsplan. Udviklingen i Odense kontra landsplan har stor betydning for økonomien på området for forsørgelses- og sikringsydelser, hvorfor det er vigtigt at følge denne udvikling.

Bruttoledigheden

Ledigheden i Odense har været faldende i opgørelsesperioden medio 2017-2019. Da investeringsprojekterne blev igangsat, var ledigheden 6,2 %, mens ledigheden i december 2019 var 4,7 %.

Ledigheden i Odense er i 2019 stagneret, og afstanden til landsgennemsnittet har i løbet af hele året ligget stabilt omkring 1,0 procentpoint.

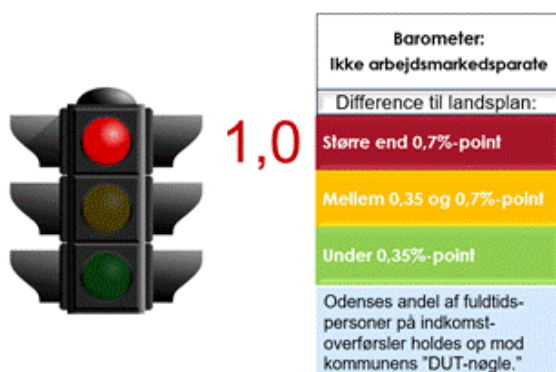
På landsplan var ledigheden i december 2019 på 3,7 %. Afstanden mellem landsgennemsnit og Odenses ledighed var derfor på 1,0 procentpoint, mens den var 1,1 procentpoint ved seneste opfølgning. Hvis barometret for bruttoledigheden skal blive grønt, skal afstanden til landsplan reduceres med 0,05 procentpoint.

Ikke-arbejdsmarkedspare borgere

Barometret for de ikke-arbejdsmarkedspare er siden seneste opfølgning forringet, og differencen til landsplan er nu 1,0 procentpoint. Ved den seneste opfølgning var differencen 0,9 procentpoint, og dermed er differencen forringet med 0,1 procentpoint. Der er i alt fire underliggende projekter, der påvirker barometrets udvikling.

Barometret for de ikke-arbejdsmarkedspare borgere, har siden første afrapportering i 2018 været rødt. Det nuværende antal af ikke-arbejdsmarkedspare borgere er i Odense stort set det samme som udgangspunktet fra 2017, mens antallet af ikke-arbejdsmarkedspare borgere på landsplan er faldet. Denne udvikling i Odense og på landsplan er årsagen til, at barometret fortsat er rødt.

Midterste niveau – Målgruppeinddeling og reduktion af fuldtidspersoner

På det midterste niveau måles på effekten (fald i ledigheden/reduktion af ledige fuldtidspersoner) ved at inddele investeringsprojekterne i seks strategiske hovedområder. Hovedområderne er forsikrede ledige, jobparate kontanthjælpsmodtagere, integrationsydelsesmodtagere, ledighedsydelsesmodtagere, aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere og sygedagpengemodtagere.

Investeringsprojekterne der vedrører de forsikrede ledige og jobparate kontanthjælpsmodtagere har ved denne opfølgning bidraget til, at henholdsvis 925 og 150 fuldtidspersoner er kommet i job og ud af ledighed. Måltallet for de to målgruppers samlede reduktion af fuldtidspersoner er hermed indfriet.

Antallet af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere er ved denne opfølgning reduceret med 26 fuldtidspersoner. Det budgetterede måltal for den samlede reduktion af fuldtidspersoner er 187. Forvaltningen forventer ikke at indfri dette måltal, hvorfor målgruppens pil på barometrets midterste niveau er skiftet fra gul til rød. Årsagen til ændringen er, at de realiserede resultater af de underliggende projekter ”Efterværn” og ”Udbud: Aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere” har været mindre positive end forventet.

Antallet af sygedagpengemodtagere er reduceret med 98. Dette er en fremgang siden seneste opfølgning, men målgruppens pil er fortsat gul, da der endnu er et stykke vej til indfrielse af det budgetterede måltal.

For målgruppen Ledighedsydelse er det underliggende investeringsprojekt Minifleksjob afsluttet, og den afrapporterede effekt ved denne opfølgning er endelig. Projektet har, som det fremgår af investeringsbarometret, realiseret en reduktion på 61 fuldtidspersoner og det samlede måltal er dermed indfriet.

For målgruppen Integration og det underliggende investeringsprojekt Integrationsgrunduddannelse (IGU), beregnes effekten først ved projektets udløb i 2020, da en retvisende reduktion i antallet af fuldtidspersoner ikke kan opgøres før. Pilen for denne målgruppe er derfor neutral.

Laveste niveau – Driftsstatus for de enkelte projekter

Det laveste opfølgingsniveau følger udviklingen i de enkelte investeringsprojekter via seks indikatorer, som alle fremgår af bilag 2 til denne opfølgning. De underliggende indikatorer er Økonomi, Effekt, Afkastgrad, Gevinst, Produktion og Implementering, der samlet summer op i en Driftsstatus. Den samlede vurdering af det enkelte investeringsprojekt beror på en faglig helhedsvurdering af disse indikatorer.

Alle skal med – udvidet målgruppe

Projektets nuværende målgruppe tæller aktivitetsparate borgere på kontanthjælp med maks. 12 måneders varighed. Projektet har siden implementeringen i april 2019 udvidet antallet af medarbejdere og dermed også kapaciteten i tilbuddet. Derfor har forvaltningen besluttet at udvide projektets målgruppe, så den fremadrettet tæller aktivitetsparate borgere på kontanthjælp med maks. 24 måneders varighed. Udvidelsen sker for at sikre en stabil tilgang af borgere til projektet, og forvaltningen forventer samtidig, at projektets nuværende resultater forbliver uændret som følge af udvidelsen.

Socialøkonomiske Virksomheder (SØV)

Indsatsen er et tværfagligt samarbejde mellem By- og Kulturforvaltningen, Borgmesterforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. Alle tre forvaltninger er involveret og har et fælles ansvar for projektet.

Der er løbende dialog med virksomheder omkring mulige jobåbninger via SØV-kontrakter. Udmøntningen af de sociale klausuler og efterfølgende matchning af borgere har vist sig vanskeligere og mere tidskrævende end oprindeligt antaget. De faglige tilbagemeldinger på projektet er positive, og samarbejdet har værdi for arbejdet med at få flere borgere i job. Indsatsen har i 2019 skabt 12 jobåbninger, mens der i businesscasen var budgetteret med 42. Dermed er måltallet for 2019 ikke indfriet. Det er dog forventningen, at de manglende jobåbninger og ansættelser fra 2019 vil kunne indhentes delvist i 2020 med en fortsat positiv businesscase. En vigtig forudsætning herfor er, at der i højere grad bliver skabt jobåbninger til

og matchet med ledige på kontanthjælp og integrationsydelse, da besparelspotentialet for de to målgrupper er større end målgruppen for fleksjob. Alle jobåbninger og ansættelser i 2019 har været målrettet fleksjob. Det er derfor forvaltningens anbefaling, at projektet fortsætter i sit nuværende setup.

I forhold til tiltrækning af socialøkonomiske virksomheder har der i 2019 været afholdt de planlagte aktiviteter, som har betydet, at der er knyttet kontakt til 27 virksomheder, der er interesseret i socialøkonomisk virksomhedsdrift. Det overvejes at omprioritere midlerne afsat til etablering og drift af en SØV-cafe til andre lige så effektfulde aktiviteter, så det samlede mål om 30 stillinger opretholdes.

Opsummering af status på de enkelte projekter

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har siden sommeren 2017 arbejdet med beskæftigelsesfremmende investeringsprojekter, og i denne periode er nogle projekter permanentgjort, mens andre er udløbet eller ophørt. Derudover har byrådet sideløbende med de oprindelige projekter vedtaget nye. I nedenstående skema følger en opsummering af status på samtlige igangsatte investeringsprojekter på beskæftigelsesområdet.

Oprindelige projekter	
Permanentgjort	Pr.
Minijobmesser	1. januar 2019
HR-funktion	1. oktober 2019
CV-boost	1. januar 2020
Academic partnership	1. januar 2020
Flere samtaler – Forsikrede ledige	1. januar 2020
Flere samtaler – Jobparate kontanthjælpsmodtagere	1. januar 2020
Udløbet	Pr.
Minifleksjob	28. februar 2019
Individuelle midler til opkvalificering af ledige	30. september 2019
Sygedagpenge – tværfagligt team	31. december 2019
Udbud: Sygedagpenge	31. marts 2020
Ophørt	Pr.
Udbud: Aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere	31. december 2019
I drift	Opstartet
Integrationsgrunduddannelse(IGU)	1. august 2017
Efterværn	1. november 2017
Nye projekter	
I drift	Opstartet
Alle skal med	1. april 2019
SØV	1. april 2019
Akademiker-indsatsen	1. januar 2020
Vollsmose jobparate	1. marts 2020
Vollsmose aktivitetsparate	1. marts 2020
Sygedagpenge: Tværfagligt team 2.0	1. april 2020

Investeringsprojektet Alle skal med er vedtaget med budgetforliget 2019 og har modsat alle de andre projekter ikke en positiv nettogevinst. Projektet er vedtaget med en samlet nettogevinst på -26 mio. kr. over en 4-årig periode fra 2019-2022.

Den videre proces med investeringsprojekterne

Beskæftigelses- og Socialudvalget behandler næste afrapportering af investeringsprojekterne på møde den 9. juni 2020. På efterfølgende møder behandler først Økonomiudvalget og senere byrådet samme opfølgning.

Økonomi

Afsluttede projekter

Investeringsprojektet HR-funktion blev permanentgjort pr. 1. oktober 2019. Investeringen har derfor pr. 31. december 2019 afsluttet effektperioden på tre måneder, hvorfor projektet bliver afrapporteret endeligt ved denne opfølgning.

Projektets samlede resultater har igennem projektperioden været positive, og projektet bliver af samme årsag afsluttet med en positiv nettogevinst på 6,2 mio. kr.

Projektets samlede udgifter beløber sig til 10.577.977 kr. mod forventet 12.874.545 kr., hvorfor der i projektet er uforbrugte midler svarende til 2.296.568 kr. De uforbrugte midler på 2.296.568 kr. bliver tilbageført til Reservationspuljerne under Økonomiudvalget.

Opfølgning på realiserede gevinster

Nedenstående tabel opsummerer de realiserede gevinster ved udgangen af december 2019. Som det fremgår af tabellen, kan der afrapporteres en positiv nettogevinst på 9 ud af de i alt 14 investeringsprojekter. Den realiserede nettogevinst for hele perioden med de oprindelige investeringsprojekter på beskæftigelsesområdet er steget fra 68 mio. kr. ved seneste opfølgning til 70,8 mio. kr. ved denne opfølgning. Nettogevinsten er dermed i den seneste opfølgningsperiode (1. september – 31. december 2019) forbedret med 2,8 mio. kr.

Nr.	Investeringsprojekt	Realiseret gevinst pr. december 2019	Forbrug pr. december 2019	Nettogevinst pr. december 2019
1	CV-boost	27.231.602	11.828.668	15.402.934
2	Academic partnership	4.892.967	2.280.319	2.612.648
3	Samtaler - Forsikrede ledige	61.373.198	16.931.483	44.441.715
4	Efterværn	1.497.282	1.534.580	-37.298
5	Minifleksjob*	5.160.187	3.732.643	1.427.544
6	Sygedagpenge- Tværfagligt team	7.795.538	10.372.084	-2.576.546
7	Udbud: Aktivitetsparate Kontanthjælpsmodtagere	1.609.693	11.962.559	-10.352.867
8	Udbud: Sygedagpengeindsats	2.401.610	1.493.805	907.805
9	Samtaler - Jobparate kontanthjælpsmodtagere	14.287.985	3.411.300	10.876.685
10	Individuelle midler*	3.167.236	3.178.902	-11.666
11	HR-funktion*	16.759.728	10.577.977	6.181.751
12	Minijobmesse*	1.863.642	1.133.755	729.887
13	Integrationsgrunduddannelse (IGU)	-	300.000	-300.000
14	En samlet investering	1.672.694	214.107	1.458.587
	I alt	149.713.362	78.952.182	70.761.179

*Investeringsprojekterne er afsluttet

Effekten af COVID-19

Nedlukningen af landets jobcentre grundet COVID-19 betyder, at der ikke bliver afholdt samtaler med borgerne i en periode. Nedlukningen af jobcentrene og den manglende mulighed for at afholde samtaler med borgerne vil påvirke hele den aktive beskæftigelsesfremmende indsats, herunder permanentgjorte som igangværende investeringsprojekter.

Måltal for hele perioden

For hele investeringsperioden 2017-2020 er fordelingen af den budgetterede investeringssum, gevinst og nettogevinst som følger i nedenstående tabel. Tabellen er inklusiv vedtagne justeringer fra tidligere opfølgningssager.

Investeringsprojekterne har samlet set ved denne opfølgning realiseret en nettogevinst på 70,7 mio. kr., og har dermed indfriet forventningerne til det samlede måltal for nettogevinsten i 2020 på 44,4 mio. kr.

Nr.	Investeringsprojekt	Budgetteret gevinst	Budgetteret investeringssum	Budgetteret nettogevinst
1	CV-boost	14.485.417	12.799.750	1.685.667
2	Academic partnership	3.771.669	2.435.593	1.336.076
3	Samtaler - Forsikrede ledige	20.158.162	16.965.262	3.192.900
4	Efterværn	3.311.691	1.840.150	1.471.541
5	Minifleksjob	5.698.000	5.100.000	598.000
6	Sygedagpenge: Tværfagligt team	12.600.000	10.400.000	2.200.000
7	Udbud: Aktivitetsparate Kontanthjælpsmodtagere	18.800.000	9.959.384	8.840.616
8	Udbud: Sygedagpengeindsats	8.900.000	2.290.000	6.610.000
9	Samtaler - Jobparate kontanthjælpsmodtagere	3.905.781	3.421.142	484.639
10	Individuelle midler	13.771.000	3.200.000	10.571.000
11	HR-funktion	19.361.818	12.874.545	6.487.273
12	Minijobmesse	1.258.000	1.258.000	-
13	Integrationsgrunduddannelse (IGU)	1.400.000	500.000	900.000
14	En samlet investering	1.472.000	1.472.000	-
	I alt	128.893.538	84.515.826	44.377.712

Nye projekter

Projekter der er igangsat efter implementeringen af de oprindelige 14 investeringsprojekter, bliver afrapporteret særskilt. Projekterne tæller ved denne opgørelse "Alle skal med" og "SØV". Måltallene for projekternes budgetterede og realiserede gevinst bliver fulgt tæt igennem hele projektperioden, som strækker sig til udgangen af 2022. Begge projekter har været i drift siden den 1. april 2019.

Alle skal med

For projektet "Alle skal med" udviser de første effektberegninger positive resultater, da 55 borgere ved denne opfølgning er kommet i job eller uddannelse efter deltagelse i projektet. Derudover har der i de første otte måneder af projektperioden været tæt på fuld udnyttelse af indsatsens kapacitet. Projektets målgruppe er udvidet, så den fremadrettet tæller aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere med op til 24 måneders forudgående ledighed.

Projektets realiserede gevinst pr. december 2019 er 2,7 mio. kr.

SØV

Det var i 2019 forventet at investeringsprojektet "SØV" skulle skabe 42 jobåbninger. Der er pr. december 2019 skabt 12 jobåbninger og ansat 12 borgere i disse jobåbninger. Dermed er måltallet for 2019 ikke indfriet. Det er dog forventningen, at de manglende jobåbninger og ansættelser fra 2019 vil kunne indhentes delvist i 2020 med en fortsat positiv businesscase.

Projektets realiserede gevinst pr. december 2019 er 0,09 mio. kr.

Nr.	Øvrige projekter	Budgetteret gevinst	Antal i job pr. december 2019	Realiseret gevinst pr. december 2019
15	Alle skal med	14.000.000	55	2.734.211
16	SØV	6.043.000	11	85.554

Indstillingspunkterne i denne sag nedskriver kommunens samlede serviceramme med 2,3 mio. kr. i 2020.

Bilag

Bilag 1 - Driftsstatus

Bilag 2 - Investeringsbarometer opfølgning 28.04.2020

Punkt 2: Godkendelse af flyttehjælp i Solbakken

00.01.00-G01-786-19

Resume

Der har i 2018 og 2019 været gennemført en række målrettede indsatser i Solbakken. Beskæftigelses- og Socialforvaltningen foreslår i samarbejde med boligorganisationerne, at vi fortsætter indsatserne - en øget beskæftigelsesindsats og hjælp til godkendelse af uddannelsesbeviser - i resten af 2020, selv om det ikke længere er muligt at påvirke områdets status på ghettolisten.

Målet med indsatserne i Solbakken er at sandsynliggøre, at området har flyttet sig positivt i forhold til de tal ghettolisten i december 2020 byggede på. Sandsynliggørelsen vil være særligt relevant, hvis Solbakken bliver karakteriseret som hård ghetto, og kommunen efterfølgende indleder dispensationsdrøftelser med Transport- og Boligministeriet.

I denne sag lægger Beskæftigelses- og Socialforvaltningen desuden op til, at byrådet godkender, at flyttehjælp til dømte beboere i Solbakken genindføres i 2020. Solbakken (inkl. Rising, Smedeløkken og Påskeløkken) er på regeringens ghettoliste og opfylder ghettokriteriet vedrørende kriminalitet. Indførelse af flyttehjælp til dømte beboere i 2019 i Solbakken indtil udgangen af 2019 er tidligere blevet godkendt ved en formandsbeslutning. I 2019 hjalp vi tre dømte beboere til at flytte fra Solbakken. Heraf opfyldte to beboere de specifikke krav for at modtage flyttehjælp, og fik derfor hver udbetalt 15.000 kr.

Kommunen har aftalt med boligforeningerne, at setuppet fra 2019 genoptages i 2020, under forudsætning af byrådets godkendelse, hvorefter boligforeningerne og Odense Kommune i fællesskab løfter opgaven. Kommunen finansierer flyttetilskuddet på 15.000 kr., mens boligforeningerne finder en passende erstatningsbolig mv. i et andet boligområde.

Forvaltningen vurderer, at der bor 25-30 dømte i Solbakken hvoraf 10-15 skal fraflytte i 2020 for at komme under ghettokriteriet. Det forholdsvist høje antal, som skal flytte skyldes, at den hårde ghettoliste opgøres som et gennemsnit af de sidste to år. Forvaltningen følger udviklingen i antallet af kriminelle, der får tildelt flyttehjælp og vil løbende holde udvalget orienteret, om hvor langt indsatsen er fra at nå målet.

Beskæftigelses- og Socialudvalget fik på møde den 24. marts 2020 en status på indsatserne i Solbakken og Korslækkeparken.

Odense Kommune og boligorganisationerne skal gøre alt, for at sænke andelen af kriminelle i Solbakken. Flyttehjælp er sammen med andre udlejningstiltag medvirkende til at nedbringe andelen af kriminelle i området.

Effekt

En storby med blandede og velfungerende bydele

Sagen understøtter effektmålet om en storby med blandede og fungerende bydele, hvor ingen boligområder kommer på ghettolisten. Hvis Solbakken kommer på den hårde ghettoliste i december 2020, står området bedre i forhold til at få dispensation, hvis kriminaliteten i området er under grænseværdien. Målet er dermed at kunne påvise, at Solbakken har udviklet sig positivt det seneste år, da ghettolisten bygger på 1-2 år gamle tal.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender, at kriminelle bosat i Solbakken kan modtage flyttehjælp i resten af 2020 ud fra de vedlagte retningslinjer.

Beslutning

Udvalgsmedlem Tommy Hummellose (C) fremsætter følgende ændringsforslag som tilføjelse til forvaltningens indstilling:

”Der fastsættes et ambitionsniveau for fraflytning af kriminelle på 15 personer, som er det antal forvaltningen pt. vurderer, der skal flyttes for at komme under ghettokriteriet i 2020. Samtidig beslutter udvalget en løbende månedsvise afrapportering på udviklingen i antallet af kriminelle beboere, herunder tildelinger af flyttehjælp til kriminelle. Vurderes det i forbindelse med månedsrapporteringen, at det ikke er muligt at nå ambitionsniveauet for året, stoppes tildelingen af flyttehjælp med øjeblikkelig virkning.”

Udvalgsmedlem Reza Javid (Ø) fremsætter følgende ændringsforslag til Tommy Hummelloses (C) ændringsforslag:

”Betegnelsen "kriminelle" ændres til "kriminalitetsdømte beboere", hvormed ændringsforslaget lyder sådan:

”Der fastsættes et ambitionsniveau for fraflytning af kriminalitetsdømte beboere på 15 personer, som er det antal forvaltningen pt. vurderer, der skal flyttes for at komme under ghettokriteriet i 2020. Samtidig beslutter udvalget en løbende månedsvise afrapportering på udviklingen i antallet af kriminalitetsdømte beboere, herunder tildelinger af flyttehjælp til kriminalitetsdømte beboere. Vurderes det i forbindelse med månedsrapporteringen, at det ikke er muligt at nå ambitionsniveauet for året, stoppes tildelingen af flyttehjælp med øjeblikkelig virkning.”

Beskæftigelses- og Socialudvalget godkender forvaltningens indstilling med tilføjelse af ændringsforslagene fra henholdsvis Tommy Hummellose (C) og Reza Javid (Ø).

Udvalget ønsker endvidere at præcisere, at kriminalitetskriteriet dækker over antallet af dømte for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer på 18 år og derover opgjort som gennemsnit over de seneste 2 år.

Sagsfremstilling

Odense Kommune og de tre odenseanske boligorganisationer, Civica, Fyns Almennyttige Boligselskab (FAB) samt Odense Boligselskab samarbejder om en positiv udvikling i de almene boligområder. Der er etableret et særligt samarbejde for at understøtte Solbakken og Korsløkkeparkens vej væk fra regeringens ghettoliste. Beskæftigelses- og Socialudvalget fik på møde den 24. marts 2020 den seneste status på indsatserne i Solbakken og Korsløkkeparken.

Flyttehjælp til beboere med dom i Solbakken

Det er muligt at yde tilskud til hel eller delvis dækning af flytteudgifter og udgifter til etablering i ny bolig til lejere, som fraflytter en almen boligafdeling. Denne form for flyttehjælp kan tildeles ud fra nogle fastsatte kriterier. Ordningen giver mulighed for at den dømte kan flytte til et nyt boligområde. Det er frivilligt, om beboerne i målgruppen ønsker at tage imod tilbuddet. To ud af tre beboere med dom, som forvaltningen hjalp med at flytte, fik udbetalt hver 15.000 kr. i tilskud. Den sidste beboer opfyldte ikke alle kravene for at modtage tilskud, men valgte alligevel at flytte fra området.

Ved en formandsbeslutning i 2019 blev det på vegne af byrådet besluttet at yde et flyttetilskud på 15.000 kr. til beboere i Solbakken med domme, som hører under ghettokriteriet for kriminalitet. Forvaltningen indstiller i denne sag, at ordningen i Solbakken genoptages i maj og for resten af 2020 for beboere med dom i 2019 eller 2020. Under forudsætning af byrådets godkendelse, har kommunen aftalt med Civica, Fyns Almennyttige Boligselskab (FAB) samt Odense Boligselskab (OBO) at setuppet fra 2019 genoptages i maj 2020, hvorefter boligselskaberne sikrer en ny lejlighed mv. til beboere i målgruppen. Odense Kommune udbetaler flyttetilskuddet på 15.000 kr., som finansieres af Beskæftigelses- og Socialforvaltningens ramme.

Odense Kommune og Fyns Almennyttige Boligselskab (FAB) lægger ikke op til at indføre flyttehjælp til beboere i Korsløkkeparken med dom, da området traditionelt ligger væsentligt under grænseværdien for kriminalitet på ghettolisten.

Økonomi

Odense Kommune yder et flyttetilskud på 15.000 kr. til hver beboer i målgruppen, og udgiften afholdes inden for Beskæftigelses- og Socialforvaltningens ramme. Odense Kommune godkender flyttehjælp efter § 63c i almenboligloven.

Hvis 10-15 borgere modtager flyttehjælp, vil udgiften være 150.000-225.000 kr.

Bilag

Retningslinjer for flyttehjælp - marts 2020

Punkt 3: Indberetning af magtanvendelser på voksenområdet 2019

27.66.00-G01-1-19

Resume

Denne sag indstiller, at byrådet godkender Beskæftigelses- og Socialforvaltningens indberetning om magtanvendelser i 2019.

Der er krav om, at alle kommunens magtanvendelser på voksenområdet bliver forelagt byrådet én gang – både for Odense-borgere i egne tilbud og Odense-borgere visiteret til tilbud i en anden kommune. Dette sker for, at byrådet får et samlet overblik over udviklingen i og karakteren af magtanvendelser på voksenområdet. Der er ikke tilsvarende krav om årlige indberetninger af magtanvendelser på børn- og ungeområdet.

Reglerne i serviceloven giver personalet i kommunale tilbud mulighed for at bruge magtanvendelse over for borgere med betydelig og varig nedsat psykisk funktionsevne i bestemte og nøje definerede situationer.

Derudover giver straffelovens regler om nødværge og nødret mulighed for i ekstraordinære situationer at anvende magt for at afværge truende skader på mennesker og/eller værdier.

Der er indberettet 4 magtanvendelser på Beskæftigelses- og Socialforvaltningens område i 2019, som forvaltningen alle har vurderet tilladte efter Servicelovens regler om magtanvendelse eller er omfattet af reglerne om nødværge/nødret. Det er færre magtanvendelser end i 2018.

I januar 2020 trådte der nye regler om magtanvendelse i kraft. De nye regler lemper og præciserer reglerne om magtanvendelse.

Der er krav om, at relevante råd bliver orienteret om magtanvendelser. Derfor er Udsatterådet og Handicaprådets høringssvar vedlagt sagen som bilag.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for et eller flere af Odensemålene.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender indberetningen af magtanvendelser for 2019.

Beslutning

Beskæftigelses- og Socialudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Der kan være situationer, hvor borgere med nedsatte psykiske funktionsevner ikke kan tage vare på egne interesser. I sådanne tilfælde kan personalet i kommunale tilbud være nødt til at gennemtvunge handlinger imod den enkelte borgers vilje. Det er magtanvendelse, når en borger ikke frivilligt medvirker eller ikke er i stand til at medvirke til en foranstaltning.

Siden 2018 har Beskæftigelses- og Socialforvaltningen haft et skærpet fokus på reglerne for magtanvendelse og kravene til indberetning. I denne sammenhæng er der udarbejdet en ny procedure for indberetning, registrering og afrapportering af magtanvendelser.

Hvem er omfattet af reglerne om magtanvendelse?

Det er kun borgere med en betydelig og varig nedsat psykisk funktionsevne, der er omfattet af reglerne om magtanvendelse. Borgeren skal desuden modtage en eller flere nærmere angivne ydelser efter serviceloven (socialpædagogisk bistand/bostøtte, misbrugsbehandling, tilbud af behandlingsmæssig karakter og/eller aktivitets- og samværstilbud), og endeligt vil reglerne om magtanvendelse kun kunne anvendes overfor borgere, som ikke samtykker (eller ikke evner at samtykke) til indgrebet.

Borgerne skal opfylde alle tre betingelser, for at der kan foretages en magtanvendelse.

Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten må aldrig erstatte omsorg og pleje eller en socialpædagogisk indsats. Indsatsen følger mindsteindgrebsprincippet – den mindst indgribende løsning skal altid have første prioritet. Inden magtanvendelse bliver aktuelt, skal kommunen gøre, hvad der er muligt for at opnå borgerens frivillige medvirken.

Borgere undtaget for reglerne om magtanvendelse

Borgere der modtager undervisning ved Center for Specialundervisning for Voksne (CSV) er ikke omfattet af reglerne om magtanvendelse, da der er tale om et undervisningstilbud og ikke et tilbud efter serviceloven. På den baggrund er det ikke muligt at anvende magtanvendelse på CSV.

På samme måde vil borgere i midlertidige botilbud som fx forsorgshjem (SEL § 110) heller ikke være omfattet af reglerne - medmindre de samtidig modtager fx socialpædagogisk bistand eller misbrugsbehandling. Dette vil normalt være tilfældet, da borgeren vil modtage socialpædagogisk støtte som en integreret del af tilbuddet.

Reglerne om nødværge og nødret

Ved siden af reglerne om magtanvendelse i serviceloven gælder straffelovens bestemmelser om nødværge og nødret. Hvis en medarbejder handler i nødværge eller nødret kan ellers strafbare handlinger blive straffrie. For at en handling kan betragtes som straffri nødværge, er det en forudsætning, at handlingen har været nødvendig og forsvarlig for at modstå eller afværge et uretmæssigt angreb både mod personer og ting/bygninger. Nødværge giver kun hjemmel til at handle overfor angriberen. Nødret giver også mulighed for at rette handlingen mod andre end angriberen. For at der er tale om nødret, skal handlingen være nødvendig for at afværge en truende skade på person eller værdier.

Hvem må udøve magtanvendelse?

I situationer hvor der er akut behov for handling, er det personalet, som kan iværksætte magtanvendelse ved fx voldelig adfærd. Foranstaltningerne bliver efterfølgende vurderet og godkendt i forvaltningen.

Når magtanvendelsen ikke knytter sig til en akut situation, skal den godkendes i forvaltningen, inden foranstaltningen bliver sat i gang. Det kan fx være godkendelse af fastholdelse i hygiejnesituationer.

Personalet skal indberette enhver magtanvendelse – herunder indgreb foretaget i nødværge eller nødret. På baggrund af indberetningerne vurderer forvaltningen, om der er behov for fx en indskærpelse af reglerne om magtanvendelse, en justering af en borgers indsats eller vurdering af om tilbuddet har tilstrækkelige ressourcer til håndtering af borgerne. Det er personalets indberetninger, som danner baggrund for opgørelsen nedenfor.

Indberetning af magtanvendelser i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen i 2019

I 2019 er der indberettet 4 magtanvendelser overfor voksne borgere i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. I tabel 1 ses en oversigt over, hvordan de enkelte magtanvendelser er kategoriseret ud fra, om de vurderes tilladte eller ikke-tilladte af forvaltningen.

Tabel 1. Fordeling af magtanvendelser på voksenområdet for 2018 og 2019

	Dannesbohus		St. Dannesbo		CSV		Eksternt botilbud		I alt	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Tilladte magtanvendelser	2	1	1	1	0	0	0	1	1	3
Nødværge og nødret	0	0	0	0	3	1	0	0	3	1
Beskyttende magtanvendelser (vurderet ikke-tilladt)	0	0	0	0	4	0	0	0	4	0
Anden form for magtanvendelser (vurderet ikke-tilladt)	3	0	0	0	3	0	0	0	3	0
Magtanvendelser i alt	5 *	1	1	1	10	1	0	1	11	4

* Beskæftigelses- og Socialforvaltningen er blevet opmærksom på, at de 5 indberettede magtanvendelser fra Dannesbohus i 2018 reelt vedrørte borgere som Odense Kommune ikke havde handleforpligtelsen overfor. Disse sager skulle derfor ikke have været medtaget i den politiske afrapportering for 2018, da den alene omfatter borgere, som Odense Kommune har handleforpligtelsen for. På ovenstående baggrund er de 5 sager heller ikke med i det samlede antal i 2018.

For at kunne følge udviklingen i både antallet og karakteren af de indberettede magtanvendelser (over for en Odense-borger), består tabellen af både tal fra 2018 og 2019. Tabellen er ligeledes blevet udvidet med kategorien "eksternt botilbud". Dette skyldes, at der i 2019 er indberettet en enkelt magtanvendelse foretaget på et eksternt tilbud.

Som det fremgår af tabellen, har der alene været indberettet tilladte magtanvendelser (grøn) i 2019. Det betyder, at alle magtanvendelser er vurderet som enten tilladt efter servicelovens regler eller som omfattet af reglerne om

nødværge/nødret.

Der henvises til bilag 1 for en yderligere uddybning af de 4 indberettede magtanvendelser i 2019 – herunder en beskrivelse af de situationer, hvor magtanvendelserne har fundet sted.

Forvaltningen har i 2019 haft stort fokus på tilrettelæggelse af det pædagogiske arbejde med borgeren således, at personalet så vidt muligt undgår at komme i situationer, hvor magtanvendelse bliver nødvendigt. På Dannesbohus og St. Dannesbo, som tidligere har haft en del magtanvendelser, er der kommet en øget bevidsthed omkring, hvordan personalet kan støtte disse ofte meget kaotiske borgere og stille realistiske krav, uden utilsigtet at medvirke til en eskalering af konfliktniveauet.

På CSV har der samtidig været meget fokus på at afsætte tilstrækkelige ressourcer til at støtte borgeren i den svære overgang fra skole til hjem. Netop denne situation gav i 2018 anledning til 3 ikke tilladte magtanvendelser (rød) på CSV, hvor borgeren på grund af de ydre rammer blev så presset og udadreagerende/selvskadende, at afleveringen til taxaen blev gennemført med magt.

Det er fortsat vurderingen, at der kan være betydelige mørketal forbundet med magtanvendelser foretaget på eksterne tilbud. Forvaltningen har derfor fortsat fokus på at sikre, at også de eksterne tilbud er bekendt med både reglerne omkring magtanvendelse og kravene til indberetning.

I forbindelse med de nye regler om magtanvendelse, som trådte i kraft i januar 2020, udbyder forvaltningen undervisning i de nye regler til alle relevante medarbejdere.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

BILAG - Beskæftigelses- og Socialforvaltningens afrapportering om magtanvendelse på voksenområdet 20

Høringssvar fra Rådet for Socialt Udsatte - Beskæftigelses- og Socialforvaltningens indberetning af

Høringssvar fra Handicaprådet - Beskæftigelses- og Socialforvaltningens indberetning af magtanvendel

Punkt 4: Ansøgning til Novo Nordisk Fonden for "Støtte af projekter der søger at afbøde de sundhedsmæssige konsekvenser af coronavirus (COVID-19) epidemien i Danmark"

00.01.00-Ø34-2-20

Resume

Novo Nordisk Fonden udmeldte den 19. marts 2020, at fonden har afsat 50 mio. kr. til at støtte projekter, der tager tiltag til at afbøde de sundhedsmæssige konsekvenser af COVID-19 epidemien i Danmark.

Odense Universitetshospital, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Kirkens Korshær Odense har i et partnerskab søgt Novo Nordisk Fonden om midler til at iværksætte en indsats, som skal afbøde de sundhedsmæssige konsekvenser ved COVID-19 epidemien blandt socialt udsatte.

I denne sag skal udvalget godkende, at forvaltningen har søgt og fået bevilliget i alt 2.425.409,68 kr. i fondsmidler til at etablere et nødherberg i Odense for smittede socialt udsatte.

Etableringen af nødherberget skal medvirke til, at smitterisikoen blandt socialt udsatte mindskes.

Da det er vigtigt at indlede indsatsen hurtigt, har forvaltningen søgt om midlerne til at iværksætte indsatsen. Novo Nordisk Fonden godkendte den 27. marts 2020 ansøgningen og indsatsen blev herefter indledt.

Partnerskabet søgte også Novo Nordisk Fonden om 50.000 kr. til COVID-19 testning af socialt udsatte med symptomer samt af personalet omkring de socialt udsatte. Novo Nordisk Fonden har ikke bevilliget denne del af ansøgningen.

Effekt

Et sundere Odense

Formålet med indsatsen er at afbøde de sundhedsmæssige konsekvenser ved COVID-19 epidemien blandt socialt udsatte ved hurtigt at identificere borgere med COVID-19 infektion, som kan have behov for særlig indsats og omsorg samt at mindske smitterisikoen. Indsatsen medvirker dermed til at skabe et sundere Odense.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller, at udvalget godkender, at forvaltningen i et partnerskab med Odense Universitetshospital og Kirkens Korshær Odense har søgt 2.425.409,68 kr. fra Novo Nordisk Fondens fondsmidler til støtte af projekter, der søger at afbøde de sundhedsmæssige konsekvenser af coronavirus (COVID-19) epidemien i Danmark.

Beslutning

Beskæftigelses- og Socialudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Novo Nordisk Fonden har afsat 50 mio. kr. til at støtte projekter, der med et nationalt fokus tager tiltag til at afbøde de sundhedsmæssige konsekvenser af COVID-19 epidemien i Danmark. Der kan søges om støtte til videnskabelige, oplysningsmæssige og sociale initiativer.

Projekterne skal kunne initieres umiddelbart og skal samtidig være af en sådan karakter, at viden fra projekterne gøres tilgængelig og kan udnyttes i lignende situationer i fremtiden.

Der er mulighed for at søge om op til 5 mio. kr. til et projekt. Der er ingen ansøgningsfrist, idet ansøgninger vil blive vurderet løbende, og grundet situationens alvor vil ansøgere få svar inden for 48 timer.

Udfordringen og formålet med indsatsen

Mange socialt udsatte har svækket immunforsvar, en livsstil med kroniske sygdomme, misbrug, svære livsvilkår og derfor behov for en akut og ekstraordinær indsats, hvis gruppen skal beskyttes mod smitterisikoen ved COVID-19. Samtidig har målgruppen svært ved at være i isolation/karantæne, da mange af dem har vanskeligt ved at regulere deres behov for socialt samvær samt trang til tobak, stof og alkohol. Det antages, at omfanget af denne målgruppe er 150-200 personer i Odense.

Formålet med indsatsen er at afbøde de sundhedsmæssige konsekvenser ved COVID-19 epidemien blandt socialt udsatte ved hurtigt at identificere borgere med COVID-19 infektion, som kan have behov for særlig indsats og omsorg samt at mindske smitterisikoen. Dette ved etablering af et nødherberg, hvor det er muligt, at såvel infektionen som borgerens generelle tilstand kan overvåges, og smittede borgere kan modtage omsorg.

Det er afgørende, at også socialt udsatte, der har COVID-19, får den rette omsorg og behandling, og at smittede ikke spreder smitten blandt øvrige socialt udsatte, medarbejdere, frivillige samt i samfundet generelt.

Odense Universitetshospital, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Kirkens Korshær Odense har derfor i partnerskab, søgt om midler til at iværksætte en indsats som skal sikre, at smitterisikoen mindskes og dermed de sundhedsmæssige konsekvenser, blandt socialt udsatte.

Etablering af et nødherberg i Odense for smittede socialt udsatte

Etablering af et nødherberg er et beredskab til at dække et behov, som forventes at være aktuelt i forbindelse med, at sundhedsmyndighederne skønner, at der fra uge 13 vil ses en stigning i antallet af smittede, herunder også blandt socialt udsatte. På den baggrund vurderes det, at der vil være et akut behov for etablering af et nødherberg for de smittede socialt udsatte. Etableringen af et nødherberg skal medvirke til at minimere smitterisikoen blandt socialt udsatte ved, at udsatte borgere med COVID-19 vil få et alternativ til de ordinære herberger, væresteder, forsorgshjem mv. Dette med formålet, at smitten ikke spreder sig blandt såvel brugerne som personalet/frivillige på disse tilbud.

I partnerskabet er der søgt om midler til at dække lønudgifter for medarbejdere i nødherberget, en projektleder der koordinerer indsatsen samt driftsudgifter til etablering af lejemål samt rengøring, vask og forplejning.

Økonomi

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har igennem partnerskabet søgt om og fået bevilliget 2.425.409,68 kr. hos Novo Nordisk Fonden.

Da der er tale om en privat fond, skal der betales fondsmoms på 17,5 % af beløbet, dvs. at der er egenfinansiering på 424,446.75 kr. Egenfinansieringen (fondsmomsandelen) finansieres af udvalgets budgetramme på styringsområdet service.

Periode

Der søges om dækning af udgifter i en periode på tre måneder.

Punkt 5: Drøftelse af Realiseringsplanen for Vollsmose

15.20.00-A00-18-17

Resume

Vollsmose skal udvikle sig fra at være et udsat boligområde til at blive en attraktiv og velfungerende bydel i Odense. Udfordringerne i Vollsmose er komplekse og har en karakter, der betyder, at flere forskellige indsatser skal spille sammen og supplere hinanden for at opnå de ønskede forandringer. Direktørgruppen har derfor igangsat arbejdet med at udarbejde en samlet realiseringsplan for Fremtidens Vollsmose.

Med denne sag skal udvalgene drøfte Direktørgruppens udkast til realiseringsplanen med fokus på, hvilke indsatser udvalget finder relevante i 2021 og 2022 for at løfte ambitionerne i Den sidste Vollsmoseplan. Udvalget kan desuden vælge at følge effekten af igangsatte indsatser, inden der bliver sat yderligere indsatser i gang. Beskæftigelses- og Socialforvaltningens anbefaling er, at der ikke igangsættes nye beskæftigelsesinitiativer i 2020, idet forvaltningen foreslår at afvente effekten af de allerede igangsatte beskæftigelsesindsatser.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter udkastet til realiseringsplanen for Fremtidens Vollsmose.

Beslutning

Beskæftigelses- og Socialudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Vollsmose står overfor gennemgribende forandringer frem mod 2030. Visionen er, at Vollsmose bliver en attraktiv og velfungerende bydel for beboere og investorer. En bydel, hvor den enkelte har de samme muligheder som i det øvrige Odense. De gennemgribende forandringer af Vollsmose skal samtidig bidrage til at skabe flere blandede by- og boligområder i Odense.

Den politiske aftale "Den sidste Vollsmoseplan" fra 2018 beskriver de politiske ambitioner for, hvordan Vollsmose skal omdannes fra et udsat boligområde til en velfungerende bydel. En bydel, hvor befolkningssammensætningen og de sociale normer afspejler resten af Odense, og hvor det i højere grad end i dag er muligt at bryde den negative, sociale arv. I bydelen skal der være flere i beskæftigelse, flere virksomheder og arbejdspladser, højere tryghed, mindre kriminalitet, bedre sundhed, et højere uddannelsesniveau samt et rigere kultur- og fritidsliv.

Udfordringerne i Vollsmose er komplekse og har en karakter, der betyder, at flere forskellige indsatser skal spille sammen og supplere hinanden for at opnå de ønskede forandringer. Direktørgruppen har derfor igangsat arbejdet med at udarbejde en samlet realiseringsplan for Fremtidens Vollsmose. Udkastet til realiseringsplanen er udarbejdet på baggrund af de tidligere politiske drøftelser samt de allerede besluttede indsatser og planer. Realiseringsplanen samler desuden forvaltningernes udviklingsarbejde siden Den sidste Vollsmoseplan blev underskrevet.

Udkastet til realiseringsplanen er bygget op omkring de seks strategiske greb, der er afgørende for at skabe de ønskede forandringer i Vollsmose. De seks strategiske greb er:

- Fysiske forandringer
- Tiltrække investorer
- Beskæftigelse
- Tiltrække og fastholde beboere
- Velfærdsmæssigt løft
- Blandet by

Udkastet til realiseringsplanen indeholder 10 delprogrammer. Realiseringsplanen tydeliggør ønskede effekter samt tværgående afhængigheder og synergier mellem delprogrammerne. Den udgør et fælles afsæt for at prioritere og igangsætte indsatser.

Relevante indsatser i 2021 og 2022

Udviklingen af Vollsmose er en ambitiøs og vigtig opgave, der involverer alle kommunens forvaltninger samt flere eksterne samarbejdspartnere. I den indledende fase af transformationen af Vollsmose er der behov for indsatser, der hurtigt giver effekt og synlige resultater.

Der er allerede sat flere indsatser i gang i Vollsmose. For at opnå de ønskede forandringer i området skal udvalget drøfte udviklingen af Vollsmose med fokus på, hvilke indsatser udvalget finder relevante i 2021 og 2022 for at løfte ambitionerne fra Den sidste Vollsmoseplan. Det kan evt. være relevant at igangsætte enkelte indsatser i 2020. Udvalget kan desuden vælge at følge effekten af igangsatte indsatser, inden udvalget igangsætter yderligere indsatser. Finansieringen af de ønskede indsatser i de kommende to år afventer de politiske drøftelser og den kommende budgetproces.

Kommunale indsatser til de beboere, der skal genhuses

De fysiske forandringer af Vollsmose betyder, at 1.000 boliger vil blive revet ned, og ca. 2.500 beboere skal genhuses i andre områder af Odense. Det er boligorganisationerne Civica og Fyns Almennyttige Boligselskab (FAB), der er ansvarlige for at genhuse deres respektive beboere. I Den sidste Vollsmoseplan er det imidlertid beskrevet, at genhusningen skal ske i et integrations- og beskæftigelsesperspektiv. For at indfri denne ambition er der behov for at koordinere genhusningen på tværs af forvaltninger og i tæt samarbejde med boligorganisationerne og civilsamfundet, så vi sikrer:

- en god genhusning og understøtter, at beboerne får en god start i deres nye område
- at genhusningen bidrager til at skabe flere velfungerende blandede boligområder i hele Odense

Forvaltningerne vurderer i fællesskab, at det kommunale normalsystem langt hen ad vejen kan understøtte de sårbare beboere, som skal genhuses. Det kan eventuelt være relevant at igangsætte en supplerende, opsøgende indsats, der bidrager til, at beboerne falder godt til og får en god start i deres nye områder.

Forvaltningerne tilgang til genhusning er uddybet i bilaget ”Kommunale indsatser til beboere, der skal genhuses”.

Politisk proces

I foråret 2020 vil realiseringsplanen blive drøftet i både fagudvalg, Sundhedsudvalg og Økonomiudvalg samt på byrådets kvartalsmøde. Udvalgenes drøftelser af realiseringsplanen leder hen mod udvalgenes budgetbidrag. Som en del af budgetbidraget skal udvalgene tilkendegive, hvilke indsatser udvalget ønsker at prioritere i 2021 og 2022. Budgetbidraget skal indeholde:

- Nye indsatser, som forventes igangsat inden for udvalgets egen ramme
- Prioritering af nye indsatser, som ikke forventes finansieret af udvalgets egen ramme

Hvis udvalget ikke har aktuelle planer for at igangsætte nye indsatser, anføres dette.

Beskæftigelses- og Socialudvalgets indsatser i Vollsmose

Ledigheden er markant højere i Vollsmose end i det øvrige Odense. Det har store konsekvenser, både menneskeligt og økonomisk. De unge i Vollsmose har ofte svært ved at bryde den sociale arv og risikoen for, at den næste generation heller ikke får fodfæste på arbejdsmarkedet, er markant. Andelen på offentlig forsørgelse i Vollsmose er næsten tre gange så høj som i det øvrige Odense, og 1.734 (Uge 52 2019) skal væk fra offentlig forsørgelse i Vollsmose for at komme på niveau med det øvrige Odense.

Byrådet har godkendt to investeringsprojekter med opstart i marts 2020. Indsatserne omfatter hele Vollsmose inkl. haverne og sikrer, at alle ledige i Vollsmose får en beskæftigelsesindsats. Det bliver dog ikke fra dag ét, at alle ledige kan komme med i investeringsprojektet, da antallet af ledige fra det lukkede projekt "Flere skal med" betyder, at den samlede kapacitet i investeringsprojektet er udnyttet 100 %. Der er løbende optag i investeringsprojektet og indtil de ledige optages i projektet, vil de blive mødt af en fremskudt indsats med sagsbehandling i bydelen.

I investeringsprojekterne vil vi arbejde målrettet med håndholdte indsatser ud fra en screening af den enkelte borger. For de aktivitetsparate borgere, som ikke er klar til at kunne varetage et job, tilpasser vi indsatserne efter alder, sundhedstilstand og motivation. For de jobparate er udgangspunktet for indsatserne den lediges uddannelsesniveau. En del af opgaven bliver løst af private virksomheder.

Udover de to specifikke investeringsprojekter i Vollsmose, er der igangsat en række andre tiltag og projekter på beskæftigelses- og uddannelsesområdet, som hjælper borgere i Vollsmose herunder projekt "Alle skal med" og "Alle unge skal med". Indsatserne ligger ud over lovgivningens minimum.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har herudover foretaget omorganiseringer med henblik på at løse opgaverne bedst muligt ved at øge tilstedeværelsen i Vollsmose. Der er blandt andet tale om etablering af Team Vollsmose under Center for Familier og Unge (CFU) samt flere fremskudte indsatser.

De igangsatte indsatser, som ligger ud over basisdriften fremgår nedenfor inkl. deltagere, som har bopæl i Vollsmose. For punkt g-i er der tale om en omorganisering i Center for Familier og Unge (CFU) med henblik på, at lykkes med kerneopgaven og være mere til stede i bydelen. Team Vollsmose er nu organiseret i Egeparken sammen med Team Specialenheden og Team Beskæftigelse. Forvaltningen har dermed samlet den primære viden omkring Vollsmose og borgerne ét sted. Den samlede tilstedeværelse i Vollsmose betyder, at vi står bedre rustet til at støtte og hjælpe borgerne i Vollsmose hurtigere i job og uddannelse.

Igangværende indsatser

Navn	Beskrivelse	Antal borgere i Vollsmose
a) Investeringsprojekt for aktivitetsparate ledige	Projektet skal sikre, at aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere og uddannelseshjælpsmodtagere i Vollsmose, som i dag ikke får en særlig indsats, fremadrettet tilbydes en særlig indsats	395
b) Investeringsprojekt for jobparate ledige	Investeringsprojektet skal sikre, at jobparate dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere i Vollsmose får en formidlings- og opkvalificeringsindsats.	292
c) Projekt "Alle skal med"	En indsats der har et gennemgående jobrettet fokus, hvor den enkelte borger hurtigst muligt skal i virksomhedsrettet indsats, og eventuelt støttes med diverse supplerende indsats.	65
d) Projekt "Alle unge skal med"	En hjælpende hånd for unge ind på uddannelse og arbejdsmarkedet. Der skal udvikles en koordineret, individuel og håndholdt indsats, som sikrer en varig overgang fra uddannelseshjælp til ordinær uddannelse eller beskæftigelse.	8
e) Regelforenklings indsatsmodeller	Regelforenklingen er en gennemgribende ændring af forvaltningens kerneydelser. De nye indsatser udnytter de nye frihedsgrader i lovgivningen, så borgerne får en mere enkel og mere sammenhængende indsats.	1.523
f) Slutspurt (for at nå ledighedsmål ultimo 2020)	Der er iværksat en særlig indsats med henblik på nå målet om ledigheden ultimo 2020 matcher ledigheden for landsgennemsnittet	300
g) Beskæftigelsesafdeling Team Specialenheden	Varetager bandemedlemmer/rockere (over 18 år) som er på offentlig forsørgelse. <u>Endvidere</u> er der interne indsatser, jf. beskæftigelsesloven	12
h) Beskæftigelsesafdeling Team CFU	Varetager myndighedsbehandling af de unge/voksne (over 18 år) i familien som modtager offentlig forsørgelse, samt enkeltpersoner med komplekse udfordringer, kriminalitetsproblematikker mv.	43
i) Beskæftigelsesafdeling Team Vollsmose	Varetager aktivitetsparate unge (18 -30 år), som er bosiddende i Vollsmose. Del af "Den sidste Vollsmoseplan". <u>Endvidere</u> er der interne indsatser, jf. beskæftigelsesloven	60
j) Fremskudte indsatser (ghettoindsatser og indsatser, som foregår sammen med de boligsociale indsatser)	En væsentlig del af beskæftigelsesindsatserne løses via fremskudt sagsbehandling i Vollsmose. Forvaltningerne har tæt samarbejde med Vollsmosesekretariatet, boligforeningerne mfl. for at få flere i beskæftigelse herunder sikre at målene i de boligsociale helhedsplaner opfyldes.	220
k) Tværgående indsatser under sammenhængende borgerforløb	Projektet tager udgangspunkt i borgernes og medarbejdernes indsigter og oplevelser af sammenhæng på tværs af Odense Kommune. Gennem interviews og workshops er udfordringer blevet identificeret og arbejdet har derefter bestået i at identificere potentialer, barrierer og udviklingsmuligheder	30

Note: Alle tal er hentet i uge 9 og omhandler borgere, som er bosat i Vollsmose. Mængderne i investeringsprojektet for jobparate og "slutspurten" kommer derfor formentlig til at være højere da ledigheden stiger på grund af COVID-19. Det er svært at angive de præcise mængder for disse indsatser, da ledighedsudviklingen den kommende tid er meget usikker, og da korttidsledige som udgangspunkt ikke er omfattet af investeringsprojektet (det er defineret som ledige over 13 uger) – og der er netop kommet en del nyledige til på grund af COVID-19. For de 60 borgere i Beskæftigelsesafdelingen Team Vollsmose gælder, at de også indgår i investeringsprojektet under punkt 1.

Den samlede sum af de igangsatte indsatser skal have tid til at virke, inden der evt. bliver igangsat nye eller supplerende tiltag. Derfor lægger Beskæftigelses- og Socialforvaltningen ikke op til igangsættelse eller yderligere prioritering af indsatser på beskæftigelses- og uddannelsesområdet i Vollsmose, før erfaringerne fra de nuværende indsatser kan anvendes i det videre arbejde.

Forvaltningen har dog udarbejdet en liste med tiltag, der kan drøftes af udvalget og iværksættes i takt med at erfaringerne fra de nuværende indsatser træder tydeligt frem, ligesom udvalget på workshoppen har mulighed for at komme med andre ideer og ønsker.

Flertallet af indsatserne under bruttolisten er direkte beskæftigelsesrettede, mens én indsats er supplerende og dermed understøtter beskæftigelsesindsatsen.

Bruttoliste over nye indsatser

Navn	Beskrivelse
Beskæftigelsesrettede indsatser	
a) Nyt investeringsprojekt for uddannelsesparate unge under 30 år	Forvaltningen kan udarbejde et investeringsprojekt for uddannelsesparate unge i lighed med investeringsprojektet for aktivitetsparate unge
b) Eksisterende investeringsprojekt for de aktivitetsparate over 30 år	Det eksisterende investeringsprojekt for aktivitetsparate over 30 år kan udvides med flere deltagere og/eller intensiveres
-Udvides med ca. 170 deltagere	Alle aktivitetsparate over 30 år får en særlig indsats hurtigere
-Intensiveres: samtaler, sprog, sundhed mv.	Flere samtaler, øget fokus på sundhed, sprog, virksomhedsåbninger mv.
c) Sund arbejdskultur for unge: Flere virksomhedspraktikker og fritidsjob for skoleelever	En sund arbejdskultur grundlægges i de unge år. Der er derfor et væsentligt økonomisk potentiale på sigt ved at sikre de unge får kendskab til arbejdslivet allerede fra folkeskolen. Via UVO kan der igangsættes en særlig indsats
d) Øget samarbejde med Byg til Vækst	Forvaltningen etablerer et endnu stærkere samarbejde med Byg til Vækst, som det foreslås i den sidste Vollsmoseplan
e) Talentudvikling via håndholdt indsats for jobparate: Udvidelse af "Lead the talent"	Vi finder de største mangfoldige ledertalenter som kommer igennem en række virksomhedsmoduler, hvor de bliver trænet af erfarne ledere fra de deltagende virksomheder.
f) Genhusning i beskæftigelsesperspektiv	Forvaltningen skal sikre at genhusningen af beboerne i Vollsmose sker i et beskæftigelsesperspektiv. Det kan ske ved udelukkende at anvende normalsystemet – eller ved at igangsætte nye opsøgende tiltag.
g) Sårbare udsatte tættere på jobmarkedet	Værested Øst skal understøtte eksisterende beskæftigelsesrettede indsatser. Aktiviteterne skal primært styrke borgernes livsmestring med henblik på at komme i ordinære beskæftigelsesordninger
Supplerende indsatser	
h) Fremskudt rådgivning for misbrugere	Forvaltningen kan iværksætte en fremskudt råd - og vejledningsindsats ud fra en konkret vurdering af behovet

Økonomi

Da sagen er en drøftelsessag, er der ingen økonomiske konsekvenser, herunder for kommunens kassebeholdning. De økonomiske konsekvenser for en senere beslutningssag vil fremgå af denne.

Bilag

Realiseringsplan Fremtidens Vollsmose 18032020

Kommunale indsatser til beboere der skal genhuses 28042020 vers. 3

Beslutningsmatrix Fremtidens Vollsmose 17032020

Punkt 6: Ny boligsocial helhedsplan i Vollsmose

03.02.00-A00-9-19

Resume

Vollsmose står overfor gennemgribende forandringer frem mod 2030. Visionen er, at Vollsmose skal være attraktiv og velfungerende for borgere og investorer. En bydel, hvor den enkelte har de samme muligheder, som i resten af Odense. Den boligsociale helhedsplan i Vollsmose bidrager til en positiv social udvikling i området ved at give beboerne et beskæftigelses- og velfærdsmæssigt løft, som komplementerer de kommunale indsatser i området.

Den nuværende boligsociale helhedsplan for Vollsmose udløber med udgangen af september 2020. Der bliver derfor udarbejdet en ny boligsocial helhedsplan for Vollsmose for de kommende fire år. De boligsociale indsatser skal ses i sammenhæng med og skabe den bedst mulige synergi med de kommunale indsatser i Vollsmose.

Formålet med denne sag er, at udvalget drøfter og kommer med input til den kommende helhedsplan for Vollsmose. Sagen drøftes i både Børn- og Ungeudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget og By- og Kulturudvalget den 28. april 2020.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen indstiller i samarbejde med Borgmesterforvaltningen til de respektive udvalg, at udvalget drøfter den kommende boligsociale helhedsplan i Vollsmose og kommer med input til, hvilke aktiviteter der er særligt relevante i den kommende boligsociale helhedsplan for Vollsmose.

Beslutning

Beskæftigelses- og Socialudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Vollsmose vil blive gennemgribende transformeret frem mod 2030 for at udvikle Vollsmose fra et udsat boligområde til en attraktiv og velfungerende bydel. De fysiske forandringer af Vollsmose betyder, at området bliver åbnet op med nye veje og stier. Nogle boliger bliver revet ned, andre boliger bliver renoveret, og der bliver opført nye private boliger samt etableret arealer til erhverv og kommunale formål. De gennemgribende fysiske forandringer er afgørende for den samlede udvikling af Vollsmose, så bydelen bliver bæredygtig socialt, miljømæssigt og økonomisk.

De fysiske forandringer kan imidlertid ikke stå alene. For at udvikle Vollsmose til en velfungerende og attraktiv bydel er der fortsat behov for at understøtte en positiv social udvikling i området med en boligsocial helhedsplan. En boligsocial helhedsplan er en områdeafgrænset social indsats, der er støttet af Landsbyggefonden. Den boligsociale helhedsplan for Vollsmose gælder for de ni boligafdelinger i Vollsmose. Den dækker således både det hårde ghettoområde Vollsmose (Parkerne) og det udsatte boligområde Kertemindevejskvarteret (Haverne)

Den boligsociale helhedsplan i Vollsmose er et partnerskab mellem Odense Kommune, boligorganisationerne Civica og Fyns Almennyttige Boligselskab (FAB) og beboerne i Vollsmose. Den nuværende boligsociale helhedsplan for Vollsmose udløber med udgangen af september 2020. Der bliver derfor udarbejdet en ny boligsocial helhedsplan for Vollsmose for de kommende fire år. Prækvalifikationen til den kommende helhedsplan blev godkendt af Landsbyggefonden i oktober

2019. Men processen for udarbejdelse af den kommende helhedsplan har været sat på pause hen over vinteren, da vi har afventet et nyt regulativ for boligsociale helhedsplaner. Landsbyggefonden har derfor informeret om, at det ikke er muligt at have udarbejdet og godkendt den kommende boligsociale helhedsplan i september, når den nuværende boligsociale helhedsplan udløber. Landsbyggefonden foreslår, at den nuværende boligsociale helhedsplan kan blive forlænget med tre måneder, så den nye boligsociale helhedsplan for Vollsmose starter op i januar 2021.

Det er afgørende, at den nye boligsociale helhedsplan ses i sammenhæng med og kobles tæt til de kommende forandringer af Vollsmose. Ambitionen er at opnå den bedst mulige synergi og sammenhæng mellem den boligsociale helhedsplan og de kommunale indsatser i realiseringsplanen for fremtidens Vollsmose.

De boligsociale indsatser er et supplement til de kommunale velfærdsindsatser. De boligsociale indsatser er agile indsatser, der løbende vil blive justeret og tilpasset på baggrund af de aktuelle behov, udfordringer og målgrupper i Vollsmose. Den boligsociale helhedsplan arbejder overordnet set for, at flere borgere skal i uddannelse og beskæftigelse. Og børn og unge fra Vollsmose skal have mulighed for at bryde de mønstre, der har gentaget sig på tværs af generationer i Vollsmose. Civilsamfundet skal aktiveres og styrkes, dels for at øge trygheden i en tid, der er præget af forandringer, og dels for at fastholde ressourcestærke beboere og tiltrække nye beboere til området, så der bliver en socioøkonomisk blandet beboersammensætning i Vollsmose.

Boligsocialt arbejde i en bydel i kraftig forandring

Den kommende boligsociale helhedsplan i Vollsmose vil være en helhedsplan i et område, der er under kraftig forandring. Den boligsociale helhedsplan vil arbejde for, at der bliver praktik- og lærepladser i forbindelse med de fysiske forandringer. Det øger trygheden i området, når de unge fra området bliver del af positive fællesskaber.

Den boligsociale helhedsplan vil fortsat arbejde for at styrke civilsamfundet i Vollsmose. Flere skal være del af de lokale fællesskaber og på den måde bidrage til et stærkt og vitalt civilsamfund, der kan være en medvirkende drivkraft i forandringerne af Vollsmose. Aktive beboere og frivillige foreninger er afgørende for, at Vollsmose kan udvikle sig til en bydel, der opleves som tryk at bo og færdes i, og som er kendetegnet ved attraktive fællesskaber og aktiviteter.

Den boligsociale helhedsplan understøtter realiseringen af de fysiske forandringer af bydelen gennem inddragelse af civilsamfundet samt brobygnings- og formidlingsopgaver. De boligsociale indsatser følger ikke de beboere, der bliver genhuset i andre områder af Odense.

Boligsociale indsatsområder

Landsbyggefonden offentliggjorde i januar 2020 nye indsatsområder for boligsociale helhedsplaner:

- Uddannelse og livschancer
- Beskæftigelse
- Kriminalitetsforebyggelse
- Sammenhængskraft og medborgerskab

Den kommende boligsociale helhedsplan i Vollsmose skal bygges op omkring de fire indsatsområder. De fire indsatsområder er i god overensstemmelse med Odense Kommunes politiske ambitioner i Den sidste Vollsmoseplan, hvor der er fokus på beskæftigelse, mønsterbrud og opgør med parallelsamfund.

Landsbyggefonden har opstillet en målsætning for hvert indsatsområde. Og for hvert indsatsområde skal der udarbejdes konkrete boligsociale aktiviteter. Det er vigtigt, at de boligsociale aktiviteter understøtter og er tæt koordineret med de kommunale indsatser, der er beskrevet i realiseringsplanen for fremtidens Vollsmose. Med denne drøftelse får udvalget mulighed for at komme med input til, hvilke aktiviteter der skal indgå i den kommende boligsociale helhedsplan.

Indsatsområdet Uddannelse og livschancer

Målsætningen for dette indsatsområde er, at der skal ske et fagligt løft af børn og unge, så flere bliver skoleparate, og flere tager en uddannelse.

Der er flere sammenhænge mellem det boligsociale indsatsområde Uddannelse og livschancer og følgende delprogrammer i realiseringsplanen for fremtidens Vollsmose.

- Et sprogligt løft af børn og unge
- Et fagligt løft af børn og unge
- Vollsmose i job og uddannelse

Eksempler på mulige aktiviteter i den kommende boligsociale helhedsplan:

- Rådgivning i forælderrollen
Forældre hjælpes til at understøtte børns og unges udvikling, læring og dannelse, hvilket bidrager til bedre integration i samfundet og på sigt et højere uddannelsesniveau.
- Uddannelsesindsats
Individuelle eller gruppebaserede forløb for unge i grundskole og ungdomsuddannelse samt unge, der har været væk fra uddannelsesområdet i en periode, eller som modtager uddannelseshjælp.

Indsatsområdet Beskæftigelse

Målsætningen for dette indsatsområde er, at flere bliver tilknyttet arbejdsmarkedet.

Der er flere sammenhænge mellem det boligsociale indsatsområde Beskæftigelse og følgende delprogrammer i realiseringsplanen for fremtidens Vollsmose.

- Vollsmose i job og uddannelse
- Vækst i Vollsmose

Eksempler på mulige aktiviteter i den kommende boligsociale helhedsplan:

- Fritidsjobrådgivning
Individuel rådgivning og gruppebaserede forløb for unge fra 13 år med fokus på jobsøgning og sociale kompetencer. Formålet er, at flere unge får et fritidsjob og fastholder det.

- **Beskæftigelsesmentorindsats**
Ledige beboere kan få tilknyttet en boligsocial beskæftigelsesmentor som støtte på vejen til beskæftigelse. Beskæftigelsesmentorerne har et tæt og koordineret samarbejde med de fremskudte kommunale beskæftigelsesindsatser i Vollsmose.

Indsatsområdet Kriminalitetsforebyggelse

Målsætningen for dette indsatsområde er, at børn og unge skal støttes i et liv uden kriminalitet, og områderne skal opleves som trygge.

Der er flere sammenhænge mellem det boligsociale indsatsområde Kriminalitetsforebyggelse og følgende delprogrammer i realiseringsplanen for fremtidens Vollsmose.

- Tryk bydel

Eksempler på mulige aktiviteter i den kommende boligsociale helhedsplan:

- **Direkte i job**
Kriminalitetstruede unge understøttes i at komme i praktik eller beskæftigelse i byggebranchen. På den måde får de unge indhold i hverdagen og bliver en del af positive fællesskaber. Det styrker trygheden i boligområdet.
- **Tryghedsvandringer**
Beboere og relevante aktører udpeger utrygge steder i området og afklarer, hvilke forbedringer der er mulige for at øge trygheden i området.
- **Nabohjælp**
Det kriminalitetsforebyggende koncept Nabohjælp fra Det Kriminalpræventive Råd og TrykFonden medvirker til, at beboerne engagerer sig i og tager ansvar for at styrke trygheden i området.
- **Tidlig kriminalitetsforebyggelse for grupper af unge fra folkeskolerne**
Tidlig indsats for unge, der har en bekymrende adfærd. Indsatsen er et samarbejde mellem relevante aktører og kan fx bestå i håndholdte forløb med fx praktikker, samtaler og øget kendskab til foreningslivet.

Indsatsområdet Sammenhængskraft og medborgerskab

Målsætningen for dette indsatsområde er, at flere er en del af fællesskabet og deltager aktivt i samfundet.

Der er flere sammenhænge mellem det boligsociale indsatsområde Sammenhængskraft og medborgerskab og følgende delprogrammer i realiseringsplanen for fremtidens Vollsmose.

- Kultur og fritid
- Tryk bydel

Eksempler på mulige aktiviteter i den kommende boligsociale helhedsplan:

- Medborgerskab og frivillighed
De boligsociale medarbejdere understøtter det lokale foreningsliv, så flere beboere bliver en del af – og kan bidrage til – fællesskaber.
- Bydelssøstre
Bydelssøstre er kvinder fra Vollsmose, der hjælper andre kvinder i Vollsmose, fx i forhold til negativ social kontrol eller med at finde ind på arbejdsmarkedet. Den boligsociale helhedsplan understøtter Bydelssøstre, fx ved at facilitere uddannelsesforløb og gennem løbende sparring med Bydelssøstre.
- Lokal avis og lokale medier
De lokale medier i Vollsmose er troværdige kommunikationskanaler til beboerne i en tid, der er præget af store forandringer. De frivillige borgerjournalister og fotografer opøver desuden kompetencer, der er gavnlige i forhold til uddannelse og beskæftigelse.

Negativ social kontrol

I forbindelse med den kommende boligsociale helhedsplan er der en opmærksomhed på udarbejdelsen af den bydækkende strategi mod negativ social kontrol og den nedsatte ekspertgruppes kommende anbefalinger. Bydelssøstre arbejder fx dedikeret med at gøre op med negativ social kontrol. I den kommende boligsociale helhedsplan vil det også være relevant at sætte fokus på negativ social kontrol i forhold til mænd samt børn og unge. Og det er et tema, der er relevant, når de boligsociale medarbejdere er i kontakt med både enkeltindivider og familier.

Den videre proces

På baggrund af drøftelserne i fagudvalgene vil Vollsmose Sekretariatet i tæt samarbejde med forvaltningerne og med inddragelse af relevante samarbejdspartnere udarbejde et forslag til en ny boligsocial helhedsplan for Vollsmose. Den boligsociale helhedsplan vil også blive drøftet i realiseringsbestyrelsen for fremtidens Vollsmose inden Økonomiudvalget som koordinerende udvalg indstiller helhedsplanen til godkendelse i byrådet.

Den boligsociale helhedsplan skal desuden godkendes af organisationsbestyrelserne i Civica og FAB samt af beboerne i boligafdelingerne inden den kan sendes til endelig godkendelse i Landsbyggefonden.

Ny boligsocial organisering

På baggrund af Folketingets parallelsamfundsaftalen fra 2018 er der øget fokus på, at der ikke skal være udsatte boligområder og ghettområder i Odense. Ghattokriterierne er i høj grad blevet styrende for, hvem der kan flytte ind i visse boligafdelinger samt for indsatserne i de udsatte boligområder, hvilket også har betydning for de boligsociale helhedsplaner. Odense Kommune og boligorganisationerne Civica, FAB, Odense Boligselskab og Arbejdernes Boligforening Odense vurderer, at det boligsociale arbejde fremadrettet skal ses i et mere helhedsorienteret og bydækkende perspektiv.

I foråret 2020 vil der derfor blive etableret én samlet bydækkende boligsocial organisering i Odense. Med den nye bydækkende organisering vil de to eksisterende boligsociale bestyrelser for henholdsvis Vollsmose Sekretariatet (den boligsociale helhedsplan for Vollsmose) og BoligSocialt Hus (den boligsociale helhedsplan for Rising/Solbakken, Korsløkkeparken Øst, Ejerslykke og Skt. Klemens) blive samlet til én bydækkende bestyrelse.

Økonomi

Landsbyggefonden finansierer 75% af den kommende boligsociale helhedsplan. Den lokale medfinansiering på 25% bliver delt mellem boligorganisationerne Civica og FAB (12,5%) og Odense Kommune (12,5%).

Landsbyggefonden har foreløbigt afsat 32 mio. kr. som støtte til den kommende boligsociale helhedsplan i Vollsmose i en fireårig periode. Dette forudsætter en lokal medfinansiering på 10,7 mio. kr., hvor Odense Kommunes andel forventes at udgøre 5,3 mio. kr. Der er tale om en foreløbig økonomisk ramme for den kommende boligsociale helhedsplan. Beløbene kan blive justeret i den videre proces med udarbejdelse af den boligsociale helhedsplan.

Odense Kommunes andel på 5,3 mio. kr. fordelt over årene 2020-2024 forventes finansieret af det eksisterende budget i de boligstrategiske midler på styringsområdet Service under Økonomiudvalget og eventuelle arbejdstimer fra kommunale medarbejdere.

Denne sag har dermed ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 7: Merforbrug på det specialiserede socialområde

27.00.00-A00-19-20

Resume

Merforbruget på det specialiserede socialområde udfordrer Beskæftigelses- og Socialforvaltningens samlede økonomi. Gennem flere år har udgifterne været stigende, hvilket afspejler udviklingen på området både i Odense og på tværs af landet.

I denne sag får udvalget en beskrivelse af udfordringen, årsagerne bag samt hvilke initiativer forvaltningen har gjort på området de seneste år.

På den baggrund kan udvalget drøfte udfordringerne på det specialiserede socialområde.

Årsagerne til de stigende udgifter på området er både et stigende antal udgiftstunge enkeltsager, samt stigende udgifter til de enkelte sager. Forvaltningen har i 2019 eksempelvis haft 20 børn- og ungesager, med udgifter på over 1 mio. kr. til sociale foranstaltninger. I både 2017 og 2018 var dette tal 9 børn- og ungesager.

Udvalget og forvaltningen har de seneste år løbende igangsat en række initiativer med henblik på at bremse de stigende udgifter, uden at det nedbringer kvaliteten af støtten til borgerne. Disse initiativer beskrives nærmere i sagsfremstillingen.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter udfordringerne på det specialiserede socialområde.

Beslutning

Beskæftigelses- og Socialudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Beskæftigelses- og Socialforvaltningens økonomi har gennem flere år været udfordret. Årsagen hertil er strukturelt stigende udgifter til det specialiserede socialområde for unge. Udgifterne stiger både på grund af flere sager samt på grund af stigende udgifter i de enkelte sager. De samme tendenser ses på landsplan, hvor Kommunernes Landsforenings (KL's) nøgletal for børn og unge i 2019 bekræfter dette billede.

I denne sag bliver udvalget præsenteret for en uddybende beskrivelse af udfordringen og årsagerne bag. Hertil kommer de initiativer, som forvaltningen har igangsat de seneste år, for at imødekomme udviklingen.

En generel udfordring på tværs af landet

Udfordringen med udgifterne på det specialiserede socialområde har været stigende både over flere år, på tværs af kommunen og på tværs af landet. Flere og flere borgere lever med psykiske, fysiske eller sociale vanskeligheder, hvilket resulterer i, at flere borgere modtager en eller flere indsatser efter serviceloven. Derfor betragter forvaltningen også udfordringen som strukturel.

Ifølge Kommunernes Landsforening (KL) er udgifterne på landsplan til udsatte voksne med handicap eller psykiske vanskeligheder eksempelvis steget med 1,8 mia. kr. i perioden 2012-2017. I perioden 2015-2018 er antallet af voksne danskere, der på grund af et handicap eller psykisk sygdom har brug for hjælp til at klare tilværelsen i eget hjem eller må bo i et botilbud, steget med knap 5.000 helårspersoner.

Dette giver et øget pres på de økonomiske rammer i mange af landets kommuner. Beskæftigelses- og Socialforvaltningen forventer i 2020 en ubalance på det specialiserede socialområde på ca. 25 mio. kr.

Nedenstående tabel viser udgifterne til det specialiserede socialområde under Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. Opgørelsen indeholder alene de afholdte udgifter til foranstaltninger, og dermed ikke udgifter til løn/administration m.m. Af tabellen fremgår en tydelig stigende tendens i udgifterne til området. Den store stigning fra regnskab 2019 til forventet regnskab 2020, bliver også påvirket af det nye snit mellem Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen, hvilket har medført flere udgifter og et større budget i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

Afholdte udgifter	Mio.kr
Regnskab 2016	75,7
Regnskab 2017	82,8
Regnskab 2018	92,4
Regnskab 2019	107,1
Forventet regnskab 2020	140,6

Note: Tabellen indeholder udgifter til foranstaltninger under Center for Familie og Unge samt Ungerådgivningen, §85 bostøtte i eget hjem samt §107 midlertidige botilbud.

Enkeltsager er en del af årsagerne til udfordringerne i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen

Årsagerne til udfordringen i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen er såvel stigende mængder som stigende udgifter til enkeltsager.

Nedenstående tabel viser udviklingen i antallet af børn- og ungesager med væsentlige årlige udgifter til sociale foranstaltninger. Som det fremgår af tabellen, har antallet været stærkt stigende over de seneste år. I perioden er de samlede udgifter til disse sager steget fra ca. 17 mio. kr. til knap 35 mio. kr.

Tabel: Børn- og ungesager med væsentlige udgifter til sociale foranstaltninger

År	Mellem 0,8 mio. kr. og 1,0 mio. kr.	Over 1,0 mio. kr.	Samlet antal sager over 0,8 mio. kr.
2017	7	9	16
2018	10	9	19
2019	9	20	29

Konkret skyldes de dyre enkeltsager i særdeleshed udgifter til anbringelser. Der kan her både være tale om anbringelser på almindelige opholdssteder på baggrund af en socialfaglig vurdering eller domsanbringelse på sikrede institutioner. Udgiften hertil overstiger i mange tilfælde 100.000 kr. om måneden.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har igangsat en række initiativer

Forvaltningen har igennem en længere periode arbejdet med at nedbringe udgifterne på det specialiserede socialområde. Et af de tidligere tiltag var den såkaldte Sverigesmodel, hvor der dels med en investering i ekstra rådgivere og færre sager per rådgiver kunne reduceres i omkostningerne og dels i at den enkelte medarbejder både varetager myndighedsopgave og indsatsopgaven.

Stigningen i antallet af sager i forvaltningen har dog gradvist været med til at udhule den lavere normering, så rådgiverne ikke længere har de lave sagsstammer, der er nødvendig i modellen for at hente den fulde effekt.

Foruden Sverigesmodellen har Beskæftigelses- og Socialforvaltningen ligeledes iværksat en række andre initiativer, der både har til formål at give unge den bedste faglige indsats – og at bremse de stigende udgifter på det specialiserede socialområde. Nedenfor er disse initiativer oplistet, og i bilaget er initiativer beskrevet nærmere.

1. Organisatoriske tilpasninger på ungeområdet
2. Den sammenhængende kommunale ungeindsats (KUI)
3. Housing-First og omlægning af området for bostøtte og støtte-/kontaktpersoner (SKP)
4. Sammenhængende Borgerforløb
5. Styrkelse af digitalisering i indsatsen
6. Dagbehandlingstilbud for unge misbrugere
7. Nyt indsatskort i forbindelse med Regelforenklingen
8. Mestringskursus til unge og voksne med ADHD
9. Oprettelse af ny HF-linje for unge med autismediagnoser i Odense
10. Forbedret samarbejde med Psykiatrien
11. Møde med Ankestyrelsen 5. februar 2020
12. Socialstyrelsens Task Force forløb på ungeområdet
13. Projekt om bedre økonomistyring og kontrakter på det specialiserede socialområde
14. Alle unge skal med
15. Sverigesmodellen

Kommende analyser på området

De stigende udgifter på det specialiserede socialområde har på nuværende tidspunkt opmærksomhed fra flere sider. Partierne bag budgetforliget til budget 2020 har igangsat en ekstern analyse af det specialiserede socialområde i Odense Kommune, som forventes klar i juni 2020.

Herudover var det en del af Økonomiaftalen 2020 mellem Staten og Kommunernes Landsforening, at der blev nedsat en arbejdsgruppe omkring udviklingen på det specialiserede socialområde. Det var oprindeligt tiltænkt, at de første analyser skulle være klar i løbet 2020. Men grundet COVID-19 er det på nuværende tidspunkt usikkert, hvornår de første analyser er klar.

Konsekvens og videre proces

Udviklingen af udgifterne på det specialiserede socialområde følges løbende med månedlige budgetopfølgninger.

Da der kun er fundet en løsning på det strukturelle underskud for 2019 er der behov for at finde besparelser (omprioriteringer) til at dække disse udgifter fra indeværende år og fremadrettet.

Når analysen af det specialiserede socialområde i Odense er klar, skal udvalget træffe beslutning om håndtering af merforbruget.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

NOTAT, BSFs initiativer på specialiseret socialområde - opdateret 21.04.2020

Punkt 8: Servicetjek af beskæftigelsesindsatsen

00.01.00-A00-121-20

Resume

Beskæftigelsesområdet er udfordret af, at de grundlæggende vilkår for beskæftigelsesindsatsen i Danmark og i Odense på kort tid har ændret sig markant. Odense oplever, at et stort antal borgere melder sig ledige på grund af coronakrisen. Samtidig har Regeringens tiltag for at stoppe spredningen af COVID-19 den konsekvens, at beskæftigelsesindsatsen er delvist suspenderet.

Siden den 8. marts 2020 er antallet af dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere mv. steget med ca. 1.800 borgere. Der er især kommet flere ledige, der har arbejdet inden for hotel og restauration, handel, operationel service (fx rengøring og vikarbureauer) og transport. Slår den nuværende stigning i antallet af ledige fuldt igennem i ledighedstallene, så vil ledighedsprocenten i Odense stige med 1,7 procentpoint.

For at imødegå udfordringerne har forvaltningen været i kontakt med virksomheder, a-kasser og ledige med henblik på, at få så mange ledige i job som muligt samt skabt et overblik over inden for hvilke brancher, de nyledige kommer fra, og hvordan forvaltningen bedst kan understøtte virksomhederne i denne situation.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har før krisen igangsat flere omfattende indsatser i Odense, som har til formål at sænke ledigheden og øge erhvervsfrekvensen. Indsatserne tager udgangspunkt i en række politiske beslutninger og økonomiske prioriteringer. Det gælder fx indsatser i regi af slutspurten og i de udsatte boligområder, samt indsatsmodeller fra regelforenklingen. Indsatserne sker inden for den politisk besluttede ramme som består af Beskæftigelsespolitikken "Odense i job", strategier, Beskæftigelsesplanen samt Odense- og udvalgs mål.

Den ekstraordinære situation kalder på, at udvalget drøfter første fase af et servicetjek af eksisterende initiativer samt en drøftelse af nye initiativer inden for de rammer og ressourcer som forvaltningen har til rådighed.

Drøftelsen tager udgangspunkt i et oplæg fra forvaltningen til, hvordan beskæftigelsesindsatsen i Odense via fem spor, kan omstilles til at imødegå coronakrisens udfordringer.

De fem spor er:

1. Identifikation af de muligheder, der stadig er på arbejdsmarkedet
2. Fokus på nyledige, der ikke tidligere har oplevet ledighed
3. Omstilling til et nyt arbejdsmarked efter krisen
4. Ledige med længerevarende ledighed, får en personlig jobformidling hos eksterne leverandører
5. Et fortsat stærkt fokus på dimittender og andre akademikere

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter første fase af et servicetjek af eksisterende initiativer samt en drøftelse af nye initiativer inden for de rammer og ressourcer som forvaltningen har til rådighed.

Beslutning

Beskæftigelses- og Socialudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlemmerne Cæcilie Crawley og Mark Grossmann deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

De grundlæggende vilkår for beskæftigelsesindsatsen er på grund af coronakrisen på kort tid markant forandret. Beskæftigelsesindsatsen er på nuværende tidspunkt delvist suspenderet, og forvaltningens dialog med den enkelte borger beror sig i høj grad på frivillig deltagelse. Det gælder både samtaler og virksomhedsrettet indsats.

Samlet er antallet af dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere steget med ca. 1.800 siden den 8. marts. Stigningen har været størst blandt dagpengemodtagerne med en stigning på ca. 1.275 borgere.

Det er især inden for hotel og restauration, handel, operationel service og transport, hvor der er kommet flere ledige i 2020 end i 2019.

Nedenfor ses tendenserne i de brancher, hvor der er kommet flest nye dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere:

- Hotel- og restauration: De ledige kommer især fra restaurationer, caféer, værtshuse mv. (71 %) og i lidt mindre omfang fra hoteller og konferencesteder (29 %).
- Operationel service: De ledige kommer især fra vikarbureauer mv. (48 %) og rengøring mv. (39 %)
- Handel: De ledige kommer bredt fra forskellige former for handel. 19 % kommer fra handel og reparation af biler, 36 % fra engroshandel og 45 % fra detailhandel.
- Transport: 75 % kommer fra forskellige former for personbefordring. De 47 % kommer fra taxakørsel og 28 % fra forskellige former for bustransport.

Stigningen i Odense har været mindre end i landet som helhed og også mindre end i København, Esbjerg og Randers. Odense har haft en større stigning end Aalborg og Aarhus. En forklaring på den lidt lavere stigning i Odense kan være, at offentlige arbejdspladser fylder mere i Odense end i landet som helhed. Den nuværende krise rammer de private arbejdspladser.

Forvaltningens nuværende ressourcer er bundet i eksisterende indsatser. Det betyder, at et skifte i den strategiske retning vil medføre, at der skal en omprioritering af ressourcerne inden for forvaltningens ramme.

Forvaltningen anbefaler, at Brancheforeninger, faglige organisationer og a-kasser samt Beskæftigelsesalliancen involveres i forhold til at kvalificere den nye strategiske retning ud fra deres viden og afsæt om det nye arbejdsmarked. Det vil være væsentligt at få perspektiver fra DI, Arbejdsgiverne, Fynsk Erhverv, Dialogforum m.fl. Der er allerede en dialog i gang og det er væsentligt, at alle aktører bliver aktive medspillere.

Med det udgangspunkt anbefaler forvaltningen, at udvalget drøfter en ny strategisk retning for håndtering af coronakrisen med udgangspunkt i fem spor, når beskæftigelsesindsatsen genåbner:

Spør 1: Identifikation af de muligheder, der stadig er på arbejdsmarkedet

Forvaltningen skal være i tæt kontakt med virksomhederne, for der er stadig virksomheder, der har brug for medarbejdere. Forvaltningen anbefaler derfor et øget fokus på ordinær formidling af job. Det betyder, at alle stillingsopslag fra fynske virksomheder bliver screenet, og der bliver taget kontakt til virksomhederne med henblik på at bringe ledige odenseanere i spil til de ledige stillinger på Fyn.

Forvaltningen anbefaler, at løntilskud anvendes i endnu højere grad, som et strategisk redskab for at få flere ledige i job. Det kan være en god vej ind for ledige, og det kan være mere overkommeligt for virksomhederne at ansætte på løntilskud i den kommende periode, hvor økonomien i virksomhederne er presset.

Spør 2: Fokus på nyledige, der ikke tidligere har oplevet ledighed

Ledige, som ikke er vant til at søge arbejde, skal have styrket deres jobsøgningskompetencer i forhold til at lave et godt CV og en god ansøgning. Forvaltningen kan hjælpe med dette, så ledige kan komme hurtigt ud på arbejdsmarkedet igen. Flere ledige kan eksempelvis få styrket deres jobsøgningskompetencer gennem tilbud om to ugers jobsøgningsforløb. Det kræver imidlertid, at der bliver prioriteret midler hertil, da antallet af ledige med behov er øget markant.

Spør 3: Omstilling til et nyt arbejdsmarked efter krisen

For en del ledige betyder krisen, at de skal ud og have beskæftigelse i et andet arbejde, end de har været vant til. Forvaltningen forventer, at der vil åbne sig muligheder for brancheskift for en del af dem, der har mistet deres job. Derfor bør opkvalificeringsindsatsen understøtte vækst- og erhvervsindsatsen gennem opkvalificering til de brancheområder, som der sættes på i vækst- og erhvervsindsatsen og øvrige områder, hvor der forventes gode beskæftigelsesmuligheder. Derfor bør initiativet fra ledig til velfærdsmedarbejder fortsætte.

Forvaltningen forventer, at der kan dukke nye muligheder, nye erhverv og nye virksomheder op i kølvandet på krisen. Ligesom vi kan forvente, at der med det ophævede anlægsloft kan blive brug for flere inden for byggeriet.

Spør 4: Ledige med længerevarende ledighed, får en personlig jobformidling hos eksterne leverandører

For at sikre, at ledige med længerevarende ledighed fortsat kan få hjælp, anbefaler forvaltningen, at disse ledige henvises til en personlig jobformidler ved en ekstern leverandør. Det vil betyde, at jobrådgiverne i forvaltningen kan koncentrere sin indsats om at hjælpe nyledige i job hurtigst muligt. Dette skal også bevirke, at så få som muligt falder ud af dagpengeperioden i denne situation. Ledige med dårlige danskundskaber skal fortsat tilbydes brancherettet danskundervisning – evt. forud for henvisning til eksterne leverandører.

Spør 5: Et fortsat stærkt fokus på dimittender og andre akademikere

Selv om dimittender og øvrige akademikere ikke er ramt af krisen i samme omfang som andre målgrupper, bør der fortsat være et stærkt fokus på beskæftigelsesindsatsen for denne målgruppe, som fortsat udgør omkring 1/3 af alle ledige. SDU forventer at gennemføre eksaminer og specialer som hidtil, og SDU forventer fortsat en stor dimittendtilgang til sommer.

I forhold til budget 2020 hvor der blev aftalt at investere i akademikerindsatser, herunder i særlig grad dimittendledigheden, vil forvaltningen anbefale, at nogle af del-initiativerne bliver sat på standby i en periode. Det gælder kampagne i forhold til små og mellemstore virksomheder (SMV'er) og evt. det strategiske tværkommunale samarbejde. Afdækningen af situationen på arbejdsmarkedet og virksomhedernes behov bliver styrende for valg af tilgang.

Situationen før coronakrisen var, at forvaltningen i 2020 indtil nu har arbejdet målrettet med flere indsatser af omfattende karakter, der har til formål at sænke ledigheden og øge erhvervsfrekvensen i Odense. Det er fx slutspurten mod landsledighed, hvor der er iværksat ekstraordinære indsatser målrettet grupper med overledighed, en række beskæftigelsesfremmende indsatser i Solbakken, Korsløkkeparken og Vollsmose og regelforenklingsreformen, hvor forvaltningen har implementeret de politiske besluttede gennemsnitsmodeller for samtaler og indsatser, der skal sikre, at ledige får en effektiv, individuel og forenklet beskæftigelsesindsats.

En evt. ny strategisk retning har den konsekvens, at den bryder med nogle af de tidligere politiske beslutninger i forhold til prioriteringen af forvaltningens arbejde. Det gælder i forhold til de igangsatte indsatser i forbindelse med slutspurten.

Forvaltningens indsatser sker inden for de politisk besluttede rammer, som udgøres af politikker, strategier og effektmål. Det er Beskæftigelsespolitikken "Odense i job" og Politik for socialt udsatte borgere - En by med plads til alle samt Strategi for samarbejde med virksomheder, Opkvalificeringsstrategien, Strategi for mødet med borgeren, Strategi for det rummelige arbejdsmarked, Strategi for Den Inkluderende By og Housing First og Veteranstrategien. Politikker og strategier udgør det strategiske fundament for indsatserne og understøtter Odensemålene og Beskæftigelses- og Socialudvalgets udvalgsmaal.

Odensemålene er:

- Flere odenseanere i job og på vej i job
- Børn og unge bliver klar til fremtiden
- En storby med blandede og velfungerende bydele

Beskæftigelses- og Socialudvalgets udvalgsmaal er:

- Ledigheden skal falde
- Flere klar til job
- Flere unge får en uddannelse
- Flere socialt udsatte har et godt liv
- Ingen boligområder på ghettolisten

Økonomi

Da sagen er en drøftelsessag, er der ingen økonomiske konsekvenser, herunder for kommunes kassebeholdning.

Bilag

Slutspurt II

Slutspurt I

Veteranstrategi - Godt videre i livet

Udvikling i dagpenge og kontanthjælp_BSU_uge 16 (frem til fredag)

Strategi for samarbejde med virksomheder

Strategi for mødet med borgeren

Strategi for det rummelige arbejdsmarked

Strategi Den Inkluderende By og Housing First

Regelforenklingsplan på beskæftigelsesområdet

Politik for socialt udsatte borgere

Opkvalificeringsstrategi

Beskæftigelsespolitik Odense i Job

Notat - ny strategisk retning efter Corona

Punkt 9: Status på arbejdet med effektiviseringer til budget 2021

00.30.00-S00-38-19

Resume

Økonomiudvalget har vedtaget en årlig effektiviseringsstrategi, der bliver indarbejdet i de enkelte udvalgs budgetbidrag. Strategien betyder, at hvert udvalg årligt skal igangsætte effektiviseringsinitiativer der svarer til 0,5 % af udvalgets samlede serviceramme. Beskæftigelses- og Socialudvalgets effektiviseringskrav til budget 2021 udgør 3,4 mio. kr.

Udvalgets budgetbidrag til 2021 skal derudover suppleres med en beskrivelse af, hvordan en andel af effektiviseringskravet svarende til 1,9 mio. kr. kan geninvesteres i interne forebyggende tiltag eller investeringer, der muliggør fremtidige optimeringer eller effektiviseringer af den nuværende drift.

I denne sag får udvalget en status på forvaltningens arbejde med at realisere effektiviseringskravet til budget 2021, samt muligheden for at drøfte ønskede forslag til geninvesteringer.

De endelige effektiviseringsforslag samt indstillinger til geninvesteringer bliver indarbejdet i udvalgets budgetbidrag til budget 2021. Udvalget behandler og godkender det endelige budgetbidrag for 2021 i juni måned.

Status på arbejdet med effektiviseringer til budget 2021

Forvaltningen har haft en bred tilgang til udmøntningen af effektiviseringskravet for 2021, hvor der både er etableret en idépostkasse samt afholdt en workshop for alle forvaltningens tillidsvalgte.

Workshoppen blev afholdt i midten af februar, og som inspiration til drøftelserne på workshoppen indgik de til dato indkomne forslag fra idépostkassen.

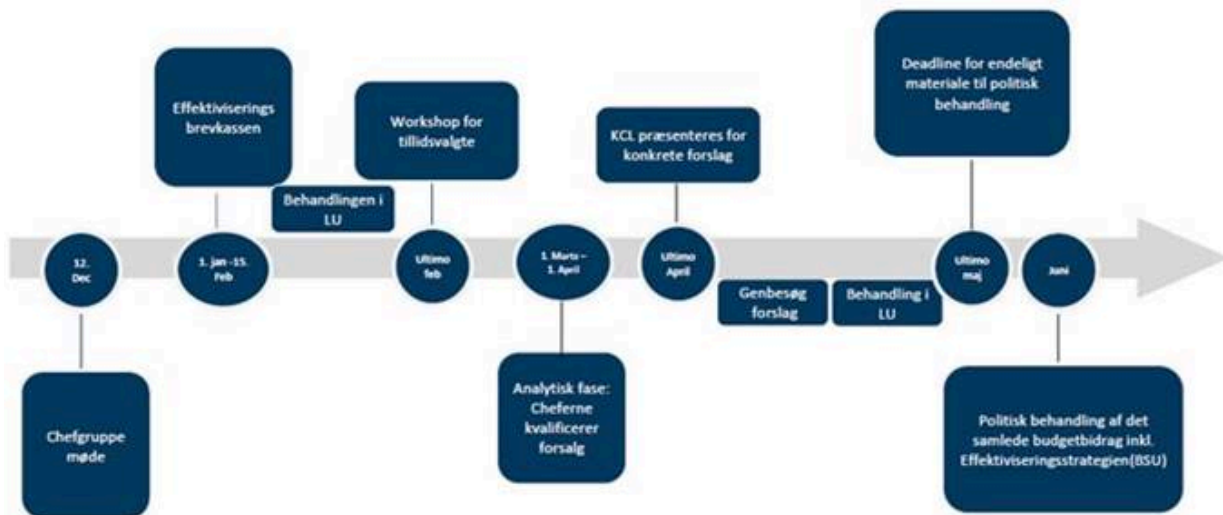
Idépostkassen blev oprettet i starten af januar, og er fortsat åben for forslag fra forvaltningens medarbejdere, da Beskæftigelses- og Socialforvaltningen ser arbejdet med effektiviseringer som et vedvarende tema. Derudover sikrer medarbejderinddragelsen via postkassen, at alle forslag til effektiviseringer store som små kommer i spil.

Den videre proces

På baggrund af workshoppens drøftelser, er forvaltningen i gang med at udarbejde konkrete forslag til effektiviseringer der imødekommer det samlede effektiviseringskrav på 3,4 mio. kr. Denne proces løber frem til den 1. maj, hvorefter de enkelte forslag verificeres i samarbejde med forvaltningens økonomifunktion.

De endelige effektiviseringsforslag der imødekommer det samlede krav på 3,4 mio. kr. vil fremgå af udvalgets budgetbidrag til budget 2021. Udvalget behandler denne sag i juni 2020.

Hele forvaltningens arbejde/proces med effektiviseringskravet for 2021 fremgår af nedenstående tidslinje.

Geninvesteringer til budget 2021

Som supplement til effektiviseringskravet for 2021 skal udvalget beskrive, hvordan en andel af effektiviseringskravet svarende til 1,9 mio. kr. kan geninvesteres i forebyggende tiltag eller investeringer som muliggør fremtidige optimeringer eller effektiviseringer inden for egen serviceramme. Udvalget bliver i denne sag orienteret om forvaltningens nuværende forslag til geninvesteringer, og drøfter selv mulige forslag i maj. Forvaltningens nuværende forslag er:

- Tiltag i forlængelse af den strukturelle udfordring på det specialiserede socialområde
- Tiltag inden for Vollsmose-indsatsen - restgruppen på 'Flere skal med' og de uddannelsesparate borgere
- Tiltag i forlængelse af genstartsplanen på beskæftigelsesområdet

Punkt 10: Økonomiopfølgning pr. 1. april 2020

00.30.00-S00-38-19

Resume

Dette er den første af 3 orienteringer om økonomien for Service og Særlige driftsområder. Denne opfølgning vil blive fulgt op af en Effekt- og Økonomiopfølgning for 1. halvår og en Effekt- og Økonomiopfølgning for 2. halvår. Den første opfølgning er en orienteringssag til udvalget.

Driftsområderne under Beskæftigelses- og Socialudvalget har et samlet budget på i alt 4.271,9 mio. kr. i 2020 inklusiv eksterne projekter. Budgettet består af 798,9 mio. kr. til Service og 3.473,0 mio. kr. til Særlige driftsområder.

Vurderingen af den samlede økonomi så tidligt i regnskabsåret indeholder et væsentligt usikkerhedselement.

Status på Service

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen kom pænt ud af 2019 med et mindreforbrug på 2,2 mio. kr. Det skal bemærkes, at Beskæftigelses- og Socialforvaltningen modtog en tillægsbevilling på 15 mio. kr. alene i 2019 til håndtering af udfordringer på det specialiserede socialområde.

Det er forvaltningens vurdering, at budgetubalancen på det specialiserede socialområde er stigende og strukturel. Derfor starter forvaltningen også budgetåret 2020 i ubalance, da der ikke er fundet varig finansiering, der imødekommer udgiftsniveauet på dette område.

Beskæftigelses- og Socialudvalget blev i efteråret 2019 præsenteret for forvaltningens strukturelle økonomiske udfordringer, der på daværende tidspunkt og fortsat er på det specialiserede socialområde. Senest har Beskæftigelses- og Socialudvalget drøftet ubalancen den 24. marts 2020.

Forvaltningen forventer en ubalance på det specialiserede socialområde på ca. 25 mio. kr., eller yderligere 5 mio. kr. i forhold til regnskabsresultatet. Årsagen til stigningen skal primært findes i Center for Familier og Unge (CFU) og Ungerådgivningen. Især medvirker det til udgiftsstigningen at relativt få men udgiftstunge og komplekse sager får helårseffekt i 2020. Det drejer sig nærmere bestemt om døgninstitutioner for børn og unge (§ 52) samt opholdssteder for børn (§ 66).

Udover det specialiserede socialområde forventes yderligere merforbrug på 2,5 mio. kr. på andre områder.

Merforbrug på 1,0 mio. kr. vedrører kommunens bidrag til Udbetaling Danmark (UDK). Udgiften er en éngangsudfordring i overgangsperioden fra KMD-løsninger til alternative IT-løsninger samt finansieringsbidrag til at dække afdrag og renter på lån til Konkurrenceudsættelsesprogrammet.

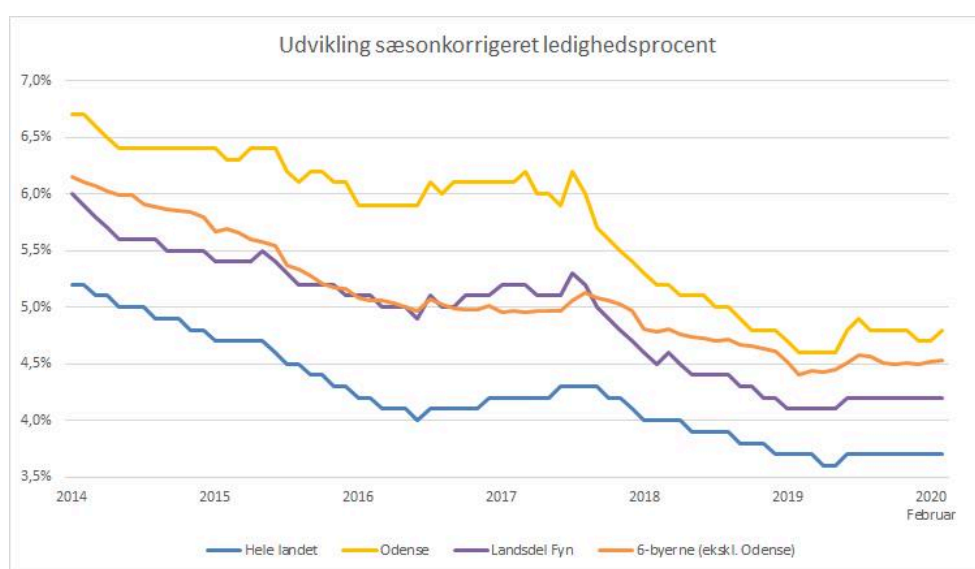
Merforbrug på 1,5 mio. kr. vedrører en økonomisk ubalance på områderne lægeerklæringer med 0,5 mio. kr. og sundhedskoordinator/klinisk funktion med 1,0 mio. kr.

Status på Særlige driftsområder

Området viser samlet set negative tendenser.

Ledighedsudviklingen slår igennem på flere områder. Faldet i ledigheden er fladet ud, og der ses nu tendenser til stigende ledighed. Situationen er altså ikke så optimistisk som i september, da budgettet blev lagt. Hertil forventes der markante negative økonomiske konsekvenser af coronavirus på en række områder, der ikke kan vurderes på nuværende tidspunkt.

Der forventes således et merforbrug på Særlige driftsområder, og dermed vil reservationspuljen under Økonomiudvalget forværres. Reservationspuljen er i øjeblikket i underskud med 172,1 mio. kr.

Der er særlig udsigt til merforbrug på disse områder:

A-dagpenge

Der ses en stigende tendens på landsplan. I den seneste økonomiske redegørelse forventes en stigning på 6.100 fuldtidspersoner mellem 2019 og 2020. Det skønnes at udviklingen i Odense vil følge landsplan, svarende til en stigning på ca. 270 fuldtidspersoner i Odense. På baggrund af de forventninger skønner Kommunernes Landsforening (KL), at Odense vil modtage en positiv midtvejsregulering af beskæftigelsestilskuddet på 36,3 mio. kr. i sommeren 2020.

Vurderingen omfatter ikke en kommende stigning i ledigheden som følge af coronavirus, som dog også vil medføre et øget tilskud.

Ledighedsydelse og fleksjob

Udgifterne til fleksjob og ledighedsydelse endte med at blive ekstraordinært høje i 2019. En grund til at udgifterne fortsat forventes at stige er, at der kommer flere i fleksjob og på ledighedsydelse. En anden grund er, at en sagsgennemgang af fleksjobsager på den gamle (billigere) ordning i slutningen af 2019 viste, at uventet mange sager rettelig hører hjemme på

den nye (dyrere) ordning, hvor refusionen er lavere. Dette gav et ekstra stort merforbrug i 2019, da udgifterne til de berørte sager blev reguleret tilbage til 2016, men den dyrere sammensætning af sagerne øger også udgifterne i 2020 i forhold til det budgetterede.

Førtidspension

Udsigten til merforbrug på førtidspension skyldes, tilgangen til førtidspension siden andet halvår af 2019 har ligget over det budgetterede. Odense har tidligere fulgt udviklingen på landsplan tæt, men i de sidste par måneder har Odense haft en høj tilgang sammenlignet med landsplan. Hvis den høje tilgang fortsætter som i starten af i 2020, så holder den nuværende forventning ikke.

Seniorpension

Den nye seniorpensionsordning trådte i kraft den 1. januar 2020 og erstatter den nuværende seniorførtidspensionsordning.

Seniorer, der opfylder følgende betingelser, får ret til at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet på seniorpension:

- Maksimalt 6 år til folkepension
- Langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet (20-25 års arbejde)
- Arbejdsevne på 15 timer om ugen eller mindre

Seniorpension var ikke en del af den udmeldte økonomi i Økonomiaftalen, da ordningen først blev politisk vedtaget i den 20. december. Derfor er der endnu ikke afsat budget til seniorpension i 2020, selvom der nu forventes udgifter i 2020.

Indtil videre er der 48 personer på seniorpension i februar. Hvis det niveau holder året ud, svarer det til en nettoudgift på ca. 6 mio. kr. Hertil kommer ca. 0,5 mio. kr. fra 2019.

Sygedagpenge

Der forventes merforbrug til sygedagpenge, som udløber af, at der i slutningen af 2019 var en stor stigning i antallet af løbende sager. 2020 starter med et højere antal sager end budgetteret, som en udløber af denne stigning.

Der er ikke estimeret på mulige konsekvenser som følge af coronavirus: Der kan forventes stigende udgifter dels som følge af flere sager, dels at der under visse omstændigheder kan udbetales refusion til arbejdsgivere allerede fra 1. sygedag (mod 30 dage i dag).

Med udsigten til større merforbrug på de nævnte områder må forventes en negativ udvikling i reservationspuljerne under Økonomiudvalget, der allerede er i minus med 172,1 mio. kr. Der er afsat et budgetværn på 160 mio. kr. i 2020 til at håndtere de strukturelle udfordringer på området for forsørgelses- og sikringsydelse og usikkerheder forbundet med den kommende udligningsreform.

Finansieringsmekanismer

Det skal bemærkes, at de økonomiske udfordringer på de særlige driftsområder i nogen grad afdæmpes af finansieringsmekanismerne.

Som nævnt under A-dagpenge er der udsigt til, at beskæftigelsestilskuddet stiger som følge af forventning om stigende ledighed, både på landsplan og i Odense.

For de budgetgaranterede områder - de konjunkturfølsomme områder - vil et øget udgiftspres ligeledes medføre øget tilskud til kommunerne under ét. Her kan det vise sig fordelagtigt for Odense, at branchesammensætningen i en stor by med en stor andel af offentlige arbejdspladser er mindre konjunkturfølsom end landet som helhed.

I den kommende økonomiopfølgning for første halvår 2020 foretages en specifik opfølgning på de enkelte ydelsesområder, og der gives endvidere en status på reservationspuljerne.

Punkt 11: Monitorering af de almene boligområder på beskæftigelsesområdet

15.20.00-A00-18-17

Resume

Beskæftigelses- og Socialudvalget har bedt forvaltningen udarbejde en model for monitorering af udviklingen i byens almene boligområder. Modellen skal understøtte, at de almene boligområder får en blandet beboersammensætning, og at udsatte boligområder ikke udvikler sig til ghettos. Dermed skal monitoreringen give mulighed for at følge op på udvalgets mål om "ingen boligområder på ghettolisten" samt sikre et vidensgrundlag til at træffe beslutning om iværksættelse af indsatser i byens almene boligområder.

På møde den 18. februar 2020 blev modellen drøftet i Beskæftigelses- og Socialudvalget. På baggrund af drøftelsen udarbejder forvaltningen en status hvert kvartal, og orienterer udvalget om den seneste status for de 18 monitorerede boligområder. Der er ikke indbygget automatisk igangsættelse af indsatser i modellen, idet formålet er at opnå et vidensgrundlag, der kan anvendes i en samlet vurdering. Indsatser kan blive igangsat ud fra en konkret vurdering, hvor de primære indsatser består i at få flere i job og uddannelse, mens de sekundære indsatser er supplerende tiltag såsom social- og sundhedsindsatser.

I denne kvartalsstatus er antallet af beboere, andelen af ikke-vestlige beboere og andelen af offentligt forsørgede opdateret i forhold til sagen den 16. februar 2020. Tallet for offentligt forsørgede er et gennemsnit et år tilbage (fra marts 2020) og følger dermed Borgmesterforvaltningens opgørelsesmetode. Da ghettolisten tager udgangspunkt i et gennemsnit over de to seneste år, er nedenstående opgørelse ikke et direkte udtryk for status på ghettolisten, men giver en god indikation. De tre øvrige kriterier, andelen af kriminelle, andelen med kun grundskole og gennemsnitsindkomst bliver kun opdateret af Danmarks Statistik én gang årligt, og er derfor ikke ændret siden sidst. Det næste kriterium, som Danmarks Statistik opdaterer, er kriminalitet, som forvaltningen forventer er klar i april/maj måned, og dermed vil komme med i næste kvartalsstatus.

Den nuværende situation hvor ledigheden i byen stiger grundet Coronavirus, vil også påvirke beskæftigelsen i de områder der indgår i monitoreringen.

I denne kvartalsstatus viser modellen fortsat, at Højstrup-kvarteret (orange) er det eneste område, der er kategoriseret som rød eller orange uden nuværende særlig beskæftigelsesindsats.

Herudover indikerer modellen fortsat et behov for fokus på udviklingen i de gule områder. Det gælder særligt Ejerslykke, som risikerer at komme på ghettolisten, hvis andelen af ikke-vestlige beboere stiger til over 50 % (pt. 48,9 %) samtidig med at andelen af beboere, som kun har grundskole, kommer over 60 % (pt. 57,6 %).

Stærmosøgård, som bliver monitoreret særskilt af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, er udfordret både på kriminalitet og høj ledighed. Andelen af ikke-vestlige beboere på 41,4 % og beboertallet på 819 medfører at området pt. ikke kan komme på ghettolisten. En eventuel væsentlig tilflytning af beboere med ikke-vestlig oprindelse kan ændre på billedet. Stærmosøgård er det eneste af de gule boligområder, som opfylder ghettokriteriet for kriminalitet.

Hvornår er ghettokriteriet (rød) opfyldt?:		Ar på listen **	Antal beboere	Ikke-vestlig	Off. forsørgelse	Kriminalitet	Kun grundskole	Ghs. Indkomst ift Regions ghs.
		1	over 1.000	over 50%	over 40%	over 2%	over 60%	under 55%
Ghettoområde	Vollsmose	10	7.470	75,8%	49,2%	2,7%	77,2%	53,4%
	Solbakken	4	1.308	55,1%	38,5%	2,6%	62,4%	56,0%
	Korslækkeparken (Øst)	2	2.215	58,5%	39,4%	1,6%	65,4%	61,5%
Udsat område	Højstrupvej-kvarteret		1.420	28,2%	41,1%	2,1%	52,0%	63,6%
	Vollsmose Kertemindevej		1.377	30,5%	47,8%	1,1%	61,2%	63,5%
I risiko for udsat	Stærmosegården*		819	41,4%	40,9%	2,5%	56,7%	60,8%
	Ejerslykke		1.192	48,9%	40,3%	1,4%	57,6%	63,1%
	Dianavænget/Heliosvænget		802	40,4%	44,0%	1,1%	54,4%	66,7%
	Paaruplund/Højstruplund		1.324	38,1%	46,1%	1,6%	56,3%	63,1%
Ikke risiko for udsat	Blangstedgård		877	18,6%	39,8%	1,9%	41,7%	67,2%
	Højemarksvej-kvarteret		1.023	30,5%	42,9%	1,8%	49,5%	65,7%
	Jacob Hansens Vej		988	24,5%	41,7%	1,7%	49,3%	66,3%
	Aahaven		689	19,6%	45,5%	1,8%	52,5%	66,2%
	Tofteparken		598	28,8%	44,0%	1,3%	52,3%	62,6%
	Korslækkeparken		560	38,6%	40,8%	1,5%	48,5%	66,7%
	Skt. Klemensparken		502	12,8%	43,5%	1,1%	51,2%	67,4%
	Niels Bohrs Parken		978	9,7%	40,0%	0,8%	44,9%	72,0%
	Mosegårdsparke		1.254	14,7%	33,7%	1,1%	39,0%	73,4%

* Område på under 1.000 beboere, som monitoreres af ministeriet

** Sammenhængende år på listen, som udkom første gang i 2010. På grund af en overgangsordning kan Solbakken først blive hård ghetto efter 5 år på listen. Korslækkeparken kan blive hård ghetto efter 4 år

Det primære fokus for Beskæftigelses- og Socialforvaltningen er at sikre, at flere beboere i de 18 boligområder kommer i job og uddannelse via forvaltningens beskæftigelsesindsatser.

Forvaltningen har et tæt samarbejde med mange samarbejdspartnere såsom byens boligforeninger, Boligsocialt Hus, Vollsmosesekretariatet, Kriminalforsorgen, Politiet, SSP, frivillige sociale foreninger mv. Vi mødes på tværs i flere sammenhænge herunder i en boligstrategisk gruppe, hvor alle kommunens forvaltninger, politiet og flere af byens boligforeninger erfaringsudveksler og drøfter boligstrategiske emner.

Forvaltningen forventer at samarbejdet fremadrettet bliver endnu tættere efterhånden som den fælles udlejningsaftale mellem de odenseanske boligforeninger og Odense Kommune tager form. Vi samarbejder om monitorering af alle byens 277 boligafdelinger og drøfter handlinger, der kan sikre boligområder med en blandet sammensætning. Vi inddrager på fast basis vores samarbejdspartnere for at sætte bredt ind i de områder, hvor behovet er størst. Det kan være via koordinerede indsatser, hvor mange samarbejdspartnere inddrages på én gang. Det kan også ske via målrettede beskæftigelsesindsatser, anvendelse af strategisk udlejning, opfølgende indsatser mv.

Forvaltningen forventer at samarbejdet fremadrettet bliver endnu tættere efterhånden i takt med at den fælles udlejningsaftale mellem de odenseanske boligforeninger og Odense Kommune tager form. Udlejningsaftalen, som efter planen præsenteres for Byrådet i slutningen af 2020, opstiller fælles mål for udlejning i alle byens 267 boligafdelinger herunder relevante udlejningstiltag i forskellige boligområder og afdelinger.

Odense Kommune og Kriminalforsorgen har et godt samarbejde, som forvaltningen ønsker at intensivere herunder sikre øget koordination om at gennemføre de dømtes handleplaner mv. Kriminalitet er et meget vigtigt fokusområde i ghettoerne. Opfylder et hårdt ghettoområde ghettokriteriet for kriminalitet (over 2 % af de voksne beboere i området har en dom) står området svagt i en efterfølgende ansøgning om dispensation fra nedrivninger mv.

Punkt 12: Nøgletal på beskæftigelsesområdet

15.00.00-G01-2003-16

Resume

Mandagstal

På mødet præsenterer forvaltningen en opfølgning på hvor mange personer i Beskæftigelses- og Socialforvaltningens målgrupper, der er kommet i job eller uddannelse (mandagstallene) i 2020.

Ledighedstal

På mødet præsenterer forvaltningen de nyeste ledighedstal med fokus på ledighedsudviklingen efter, at COVID-19 begyndte at påvirke ledigheden.

Siden COVID-19 begyndte at påvirke ledigheden i midten af marts, er ledigheden i både Odense og resten af landet steget kraftigt.

De nyeste ledighedstal fra Danmarks Statistik er fra februar 2020 – altså før COVID-19 begyndte at påvirke ledigheden. I februar 2020 var der således 4.624 fuldtidsledige (sæsonkorregeret), hvilket svarer til 4,8 % af arbejdsstyrken i Odense Kommune. På mødet præsenteres de seneste tal baseret på forvaltningens egne opgørelser.

Bilag

Nøgletal i BSF

Punkt 13: Ansøgning til puljen "Akut støtte til børn på krisecenter under COVID-19"

00.01.00-Ø34-4-20

Resume

Ole Kirk's Fond og Landsorganisation af Kvindekrisecentre (LOKK) har udmeldt, at der kan bevilges op til 60.000 kr. pr. krisecenter til at rekvirere medarbejderressourcer, som kan supplere den ordinære indsats i en periode på fire måneder. Herudover kan der søges om op til 5.000 kr. til nødvendige værnemidler. I alt kan der søges om 65.000 kr.

Forvaltningen har i den forbindelse søgt og fået bevilliget i alt 61.272 kr. fra Ole Kirk's Fond og Landsorganisation af Kvindekrisecentre (LOKK) til en ekstra medarbejderressource, der skal medvirke til, at støtte op om skolebørnenes skolegang og ekstra samtaler med børn, der har behov for dette, samt til indkøb af værnemidler.

Økonomi

Der søges om 56.272 kr. til en ekstra medarbejderressource i fire måneder samt 5.000 kr. til indkøb af værnemidler. I alt søges der om 61.272 kr.

Da der er tale om en privat fond, skal der betales fondsmoms på 17,5 %, hvilket beløber sig til 10.722,60 kr. Fondsmomsen finansieres inden for udvalgets budgetramme på styringsområdet service.

Punkt 14: Status på håndtering af Beskæftigelses- og Socialforvaltningens drift under COVID-19

00.01.00-A00-130-20

Resume

Denne sag giver en kort orientering om Beskæftigelses- og Socialforvaltningens håndtering af driften under COVID-19, siden Statsministerens nedlukning af Danmark den 11. marts 2020.

Udvalget er på ugentlig basis blevet orienteret om forvaltningens handlinger målrettet håndtering af den daglige drift og andre nyopståede behov relateret til COVID-19. Udvalget er tilsvarende ugentligt blevet orienteret om udviklingen i antallet af borgere på dagpenge og kontanthjælp.

Udvalgets orientering er sket via PIXI-versioner af forvaltningens mere detaljerede og driftsorienterede handlingsplan med udgangspunkt i følgende fem områder:

- Kommunikation til borgerne
- Jobcentret og Ydelser
- Socialområdet
- Uddannelsesområdet
- Sundhedsområdet

Den seneste PIXI-version af forvaltningens handlingsplan under COVID-19 fra den 14. april 2020 er vedlagt sagen som bilag. På mødet vil udvalget få mulighed for at stille uddybende spørgsmål til forvaltningens konkrete initiativer og handlinger i den aktuelle situation.

Bilag

Pixi-version - Handlingsplan til håndtering af driften under Corona-krisen - 14.04.2020

Punkt 15: Aktuelle sager

15.00.00-G01-1101-19

Resume

Mundtlig orientering:

- Frikommuneforsøg III. (3 bilag er vedhæftet)
- Årsrapport 2019 på flygtningeområdet. (Vedhæftet som bilag)

Bilag

Svar til ansøgerne bag forsøg om Timebaseret opgørelse af rimelighedskravet

Svar til ansøgerne bag forsøg om Underretning fra pensions- og forsikringsselskaber til offentlig my

Svar til ansøgerne bag forsøg om Jobafklaringsforløb - fra 2 til 3 år

Årsrapport 2019 på flygtningeområdet